

13. Afsnit

Martinus bortgang den 8. marts 1981 og bisættelsen den 29. marts 1981

13.1 Kildemateriale.

Som kildemateriale til denne korte periode på kun nogle få dage har vi tidsskriftet Kosmos, bøgerne ”Martinus erindringer” og ”Martinus - som vi husker ham”. Herudover har vi Per Thorells manuskript som han kaldte ”Testamentet” med underteksten ”Optegnelser fra samtaler og samvær med Martinus, som ud fra sin kosmiske dybdeindsigt på kristent grundlag har manifesteret en kosmologisk verdenstolkning, der rummer livsmysteriets løsning og åbenbaring af menneskehedens evolutionære bestemmelse.” Dagbogsnotaterne omfatter perioden 1970 til 1981.

Sidst men ikke mindst har vi en såvel skriftlig som mundtlig tilkendegivelse fra Mischa Limm, som oplyser om hvad Martinus havde sagt til Mischa da han var hos Martinus den sidste aften på hospitalet før Martinus forlod det fysiske plan.

13.2 Martinus falder ud af sengen natten til den 5. marts 1981 og brækker lårhalsen/lårbenet.

Tage Buch omtaler Martinus bortgang i sin store artikel: ”Efterskrift” i bogen ”Martinus Erindringer” hvorfra det nedenfor viste afsnit er hentet.

MARTINUS' BORTGANG FRA DET FYSISKE PLAN

Martinus havde arbejdet ihærdigt og med stor omhu i 60 år på sine skriftlige værker, men da han var nær de 90 år, var han meget træt. Han havde da holdt sit sidste foredrag og var klar

over, at han ikke havde så langt igen. Men han arbejdede stadig. Han stod op hver dag ved 7 tiden og klædte sig på, drak sin morgente, men satte sig så i sin store stol med benene op på en skammel og døsede, indtil Mischa kom ved 9 tiden, og han fik så et morgenmåltid. Ofte kom han først til kræfter op ad dagen og kunne så skrive lidt om eftermiddagen og måske fortsætte om aftenen. Nogle måneder før han gik bort, sagde han: »Jeg tror, jeg en dag falder ud af sengen«. Han må have haft en forudanelse om, hvordan hans sidste dage skulle forløbe.

Tirsdag aften den 3. marts havde Martinus og Mischa arbejdet med tekstbehandlingsanlægget indtil kl. 2 nat, og på dette tidspunkt havde Mischa sagt, at nu var det sengetid. Den følgende aften arbejdede de til ca. kl. 22.30. Jeg havde været på Instituttet og lavet te til Martinus både om eftermiddagen og om aftenen, og Mischa var, selv om han egentlig havde fridag, kommet om aftenen for at hjælpe Martinus med skrivningen.

Om natten, det var nu den 5. marts, ringede vores telefon kl. ca. 4.30. Det var Martinus, der ringede og sagde: »Jeg er faldet ud af sengen!« Jeg sagde blot: »Jeg kommer!« Sammen med min kone »Sysse« var jeg på Instituttet i løbet af ca. 10 minutter, og ved fælles hjælp fik vi Martinus op i sengen. Han havde da ligget 1½ - 2 timer på gulvet og forsøgt at få telefonisk kontakt med sine nærmeste medhjælpere, men da det ikke lykkedes, ringede han til os.

Vi hentede Mischa, som jo var en slags husholder for Martinus, og vi blev enige om at tilkalde natlæge og ambulance, og Martinus blev så indlagt på Frederiksberg Hospital. Det viste sig, at han havde brækket lårbenshalsen på det ene ben, og da han havde et så dårligt hjerte, at han ikke kunne opereres, forestod der et langt sygeleje, hvis knoglen skulle heles. De følgende 3 døgn besøgte kun Mischa Martinus på hospitalet. Der blev givet smertestillende midler, og Martinus døde hen i perioder, men var på andre tider helt klar. Han var øjensynlig nu klar over, at han ikke skulle skrive mere, og at hans mission dermed var afsluttet.

Omkring kl. 1.30 natten til den 8. marts forlod Martinus det fysiske plan. Han blev 90 år og 7 måneder gammel.

Det kom ikke som nogen overraskelse for os, thi et månedlangt sygeleje uden mulighed for operation på grund af et svagt hjerte var udsigtsløst.

Det var Mischa, der ringede budskabet til os kl. 8 søndag morgen. Han sagde blot: »Martinus er gået bort i nat kl. halvto! «

Rådet og nogle få andre samledes på hospitalet omkring Martinus' bære, og det var en lille stille flok, der tog afsked med Martinus' fysiske redskab. Han selv var her ikke mere.

Derpå samledes rådet og nære medarbejdere på Instituttet. Der var en god, åben og fortrøstningsfuld stemning hos medarbejderne under denne sammenkomst, der først og fremmest gjaldt den foreløbige tilrettelæggelse af bisættelseshøjtideligheden.

Alle var indstillet på, at alt nu skulle forløbe godt og rigtigt efter Martinus' testamente og efter de planer, han selv havde lagt for selve bisættelsen og for hans sags videre fremtid.

13.3 Mischa Lims oplysning om det Martinus sagde til ham den sidste aften på hospitalet, før Martinus forlod det fysiske plan.

Mischa Limm var alene hos Martinus på hospitalet den sidste aften inden Martinus forlod det fysiske plan. Martinus udtalte på dette tidspunkt til Mischa Limm, at de af Martinus arbejder, bl.a. det sidste ufuldendte manuskript, ikke skulle udgives.

For at være så tæt på kilden som muligt, så der ikke er mulighed for fejlцитering, gengiver jeg herunder det som Mischa Limm skriver i et brev til rådet for Martinus Åndsvidenskabelige Institut i 2004 om denne sag.

Det er naturligvis af stor betydning hvad Martinus udtalte til Mischa Limm den sidste aften inden han forlod det fysiske plan, vedrørende det endnu ikke, af Martinus, færdigbearbejdede materiale.

Der har været stor uoverensstemmelse mellem det som rådet for Martinus Åndsvidenskabelige Institut vil foretage sig med dette materiale, nu flere år efter Martinus bortgang (de har nu udgivet det på Borgens Forlag), og det som Mischa Limm siger at Martinus har sagt til ham, om at dette materiale ikke skal udgives. Mischa Limm var alene med Martinus på dette tidspunkt hvor Martinus sagde det til ham, og der foreligger således ikke nogen beviser for sandheden i Mischa Limm's udsagn. Jeg har haft lange samtaler med Mischa Limm, og det er min opfattelse at Mischa Limm gengiver den fulde sandhed, og at der ikke er nogen mulighed for fejlerindring, når det drejer sig om så konkret og præcist et udsagn, baseret på så få ord. Mischa har ikke på noget tidspunkt refereret Martinus med andet end netop disse ord som han har gengivet i sit brev til rådet.

Hertil kan jeg tilføje, at Mischa Limm, i vores samtaler har virket overordentlig sandfærdig.

Mischa H. Lim, Ndr. Fasanvej 153, 2000 Frederiksberg

Til medlemmerne af rådet
for Martinus Åndsvidenskabelige Institut

Vedr.: MARTINUS UFÆRDIGE MANUSKRIPTER

Lørdag aften den 7. marts 1981 besøgte jeg

Martinus på Frederiksberg Hospital. Han lå i sin seng og lignende sig selv, sådan som jeg altid har kendt ham. Vi talte om flere ting, som jeg ikke vil komme nærmere ind på, men et af emnerne var Martinus ufærdige manuskripter.

Og med hensyn til de ufærdige manuskripter.

Lad mig slå fast, at Martinus aldrig ved navns nævnelse har givet udtryk for, hvilke af hans ufærdige manuskripter, der skulle udgives, hverken under vor sidste samtale eller tidligere. Martinus har end ikke omtalt et eneste af dem.

Denne sidste aften blev Martinus på et tidspunkt meget urolig. Det var tydeligt at se, at der var noget, der skulle ud. Og pludselig sagde han:

“Der skal ikke udgives noget mere.”

Martinus gentog det en gang til og fortsatte så med ordene:

“Det er færdigt, som det er.”

Martinus havde besluttet, at hans ufærdige manuskripter ikke skulle udgives.

(Resten af brevets ordlyd er udeladt, K.C.)

Mischa H. Lim
9. september 2004

13.4 Tage Buch og Sysse Buchs beretning om Martinus sidste dage.

Tage Buch og hans kone Sysse Buch har sammen udarbejdet en lidt mere fyldig beskrivelse af situationen omkring Martinus død. En beskrivelse som jeg har fået af Per Thorell. Familien Thorell og familien Buch var nære venner, og Per Thorell fik den tilsendt af Tage Buch efter Martinus død. Beskrivelsen ses efterfølgende i sin fulde ordlyd.

Kort beretning om Martinus' sidste dage.

Lørdag den 28. februar 1981 besøgte Martinus os for sidste gang i vort hjem, Vanløse alle 80. Den følgende tirsdag aften den 3.marts havde Martinus - efter hvad Mischa fortalte - arbejdet til ca.kl.2.nat (d.v.s. den 4/3 morgen), og på dette tidspunkt havde han så sagt til Martinus, at nu måtte han gå i seng. Onsdag den 4.marts havde Mischa fredag som sædvanligt, og derfor kom jeg om eftermiddagen og lavede the og var sammen med ham en god times tid. Jeg lovede at komme igen om aftenen. Før kl.20 tog jeg med toget til instituttet, og da Mischa i mellemtiden var kommet til Martinus - til trods for, at han havde fredag - ringede Martinus hjem til os for at sige, at jeg ikke behøvede at komme. Imidlertid sagde Sysse til Martinus, at jeg allerede var på vej med toget. Ankommet til Institutet hilste jeg så på dem begge og gik ud i køkkenet og lavede the, medens Martinus og Mischa arbejdede. Martinus havde håndskrevet nogle analyser, som Mischa renskrev på tekstbehandlingsanlægget. Da vi havde drukket the i stuen, vaskede jeg op og tog hjem. Mischa fortalte senere, at de havde arbejdet til ca. 22.30. Torsdag morgen den 5. marts ringede telefonen kl. ca. 4.30, og fordi jeg lå vågen hørte jeg straks telefonens ringen og for op og tog den. Det var Martinus, der ringede og sagde: “Jeg er faldet ud af sengen”, og jeg sagde blot: “Jeg kommer” og skyndte mig at komme i tøj. (Ved samtale med Martinus på hospitalet fik Mischa det indtryk, at han ikke var faldet ud af sengen, men på vej til sengen). Sysse, der også var vågnet, klædte sig også hurtigt på og tog med derover, fordi hun mente, at jeg ikke alene kunne klare at lægge Martinus i seng. Ca.10 minutter efter at telefonen havde ringet var vi på Institutet. Jeg hentede straks værktøj i kælderen, en tang og en stor lægtehammer, da jeg vidste, at Martinus blokerede sin soveværelsesdør med sikkerhedskæde. Da den ikke kunne klippes over, slog jeg på kæden med hammeren, så skruerne løsnedes fra dørkarmen, og vi kunne komme ind i soveværelset. Martinus sad på gulvet i nærheden af sin seng. Han gjorde ikke indtryk af at være sær-

lig medtaget, selvom vi senere mente, at han var faldet ca. 1½ - 2 timer før. Kun lampen over sengen brændte, telefonen havde han trukket ned fra vindueskarmen, så den stod på gulvet, og ved siden af den lå telefonskiven, som jeg tidligere havde skrevet med store tydelige bogstaver, over hans nærmeste venner og hjælpere. En lampe var trukket ned over telefonen, men der var ikke lys i den, pæren manglede. Sysse og jeg hjalp Martinus op i sengen. Han klagede sig lidt, og det var lidt vanskeligt at få hans ben på plads i sengen, noget vi ikke reflekterede synderligt over, idet han i sine sidste år f. eks. ofte kunne have besvær med at få benene ind i bilen, når vi hentede ham. Martinus havde nu, efter at han var lagt i seng, en hurtig vejrtrækning, som vi mente måske blot skyldtes besværet med at komme i seng. Vi lavede hurtigt en kop the for at styrke ham, og han drak nogle slurke og spurgte efter Mischa. Martinus havde før han havde ringet til os prøvet at ringe både på Mischa og Bertil (Bertil Ekstrøm) dog uden at det lykkedes at få forbindelse. Derfor havde han så ringet til os. Jeg gav mig ikke tid til at ringe til Mischa først, men kørte i bilen til Mischas dør og ringede på ved Ndr. Fasanvej 153 og sagde i dørtelefonen, at Martinus var faldet ud af sengen, og at jeg var kommet for at hente ham. Han var klar på få minutter og vi kørte straks til Martinus. Mischa fjernede theen, og vi blev enige med Martinus, der fortsat havde hurtig vejrtrækning, om at ringe efter natlægen. Det gjorde jeg så og Sysse og jeg gik ned i hall'en for at modtage lægen, medens Mischa blev hos Martinus. Kort efter inden lægen var kommet kom Mischa halvt ned ad trappen og spurgte om vi ikke hellere skulle ringe efter en ambulance, da Martinus tydeligt havde hjertebesvær. Jeg spurgte om han havde talt med Martinus herom, og da det ikke var tilfældet, sagde jeg, at det måtte vi hellere gøre. Han kom hurtigt ud på trappen igen og sagde, at Martinus var indforstået med at vi ringede efter ambulancen, og det gjorde jeg så.

Lægen kom ret snart efter og blev vist op til Martinus, og få minutter efter kom ambulancen. Da læge og ambulance var tilkaldt, bad Mischa mig kalde på Bertil, som straks kom ned i hall'en. Han var meget ked af at høre,

at Martinus havde ringet på ham uden at have fået forbindelse med ham over telefonen. Lægen mente efter Mischas senere udsagn at det var bedst Martinus kom på hospitalet, og at der kunne være noget brækket i hans ben. Ambulancefolkene, der havde stillet båren i hall'en gik op efter Martinus og bar ham ned og lagde ham på båren. Han klagede sig lidt, mens han blev båret ned og lagt på båren, og ambulancen kørte så med udrykning til hospitalet, og Mischa fulgte med i denne. Det var sidste gang Sysse og jeg så Martinus i live. Der gik nogen tid, hvor vi mente at der ikke var brækket noget i benet, da lægerne ikke havde udtalt sig herom, men Mischa besøgte jo Martinus og rapporterede herom til de andre medarbejdere, og jeg mener at vi først fik at vide om bruddet på lårbenshalsen om fredagen. Vi var da klare over, at Martinus med udsigten til et langt sygeleje og uden mulighed for operation på grund af et svagt hjerte, næppe ville overleve, men det var alligevel overraskende, men ikke egentlig chokerende, at få budskabet om hans "død", idet Mischa allerede søndag morgen den 8. marts lidt før klokken 8 ringede og sagde: "Martinus er gået i nat klokken halv to". Jeg kørte om morgenen over til Institutet og fik lov at komme til hospitalet og der mødes med bestyrelsen og Mischa. Det var en stille flok, der samledes om Martinus bære. Nogle få havde tårer i øjnene eller græd stille, men de fleste var blot alvorlige. Martinus så meget forandret ud, hans Øjne var brystne i det før så levende og udtryksfulde ansigt. En for en gik man frem til båren, enkelte rørte ved ham og Grethe strøg ham over kinden, og efter nogle minutters forløb forlod vi lokalet, hvor Martinus bære var henstillet. Nogle af bestyrelsens medlemmer traf de nødvendige aftaler med læge og hospitalspersonale.

Derefter kørte vi alle til Institutet, hvor vi samledes i mødelokalet til morgenthe eller kaffe, og hvor Mischa og jeg måtte berette om forløbet af Martinus situation i de foregående dage. Der var en god, åben og fortroingsfuld stemning hos medarbejderne under denne sammenkomst, der først og fremmest gjaldt den foreløbige tilrettelægning af bisættelseshøjtideligheden, og man havde fornemmelsen af, at alle var indstillet på, at alt nu

skulle forløbe godt og rigtigt efter Martinus testamente og de planer han selv havde lagt for selve bisættelsen og for hele sagens fremtid.

Vanløse, den 15. juni 1981.

Tage Buch   Sysse Buch

13.5 Per Thorells beskrivelse af Martinus sidste dage.

Per Thorell skriver selv i sit manuskript med betegnelsen "Testamentet" følgende om de sidste dages samvær med Martinus, og om Martinus bortgang:

25. januar 1981

I anledning af arbejdet med udgivelsen af "Livets Bog" hos Borgen var Martinus her igen i dag efter eget Ønske.

Vi blev enige om, hvorledes omslaget skulle udformes, og jeg lovede at lave et layout meget hurtigt.

Den følgende fredag den 30. januar var jeg så hos Martinus med dette layout, som han var tilfreds med.

15. februar 1981

Da Martinus kom ned og skulle ind i bilen, sagde han, at blot dette at gå ned ad trappen var lige så stor en anstrengelse for ham som at bestige et bjerg. Under køreturen til Klampenborg sagde han, at han først følte alderen trykke, da han var fyldt firs!

Vi koncentrerede os i dag meget om at bedømme materialet til Borgen. Martinus havde plader til lysbilleder med, som han mente muligvis kunne anvendes til reproduktion. De var håndkolorerede på glas og meget nøjagtigt udført. Til de helt fine linjer havde Martinus benyttet pensler med kun et hår!

Jeg gav udtryk for den opfattelse, at første bind af "Livets Bog" egentlig indeholder det

hele, hvilket Martinus bekræftede. De Øvrige bind er ekstra analyser og udkom successivt i læg sammen med "Kosmos" der var det egentlige Økonomiske grundlag for deres udgivelse.

Martinus gentog atter, at det fysiske plan er et hjælpeplan. Det virkelige livsplan er Kristusplanet, som er det levende væsens rette hjemsted.

1. marts 1981

Dette skulle blive Martinus' sidste besøg hos os i fysisk skikkelse. Han sov i dag meget af tiden.

På vejen herud fortalte jeg, at "Søndags Aktuelt" havde bragt en fortegnelse over samtlige medlemmer af frimurernes orden i Danmark. Martinus gentog, hvad han tidligere har sagt, at foreningsdannelse medfører stagnation: "De forkalker". Derfor vil han fortsat sætte sig imod ethvert forsøg på at danne forening omkring hans lære.

Martinus fortalte, at han ret tidligt kom ind på ikke at anvende JEG betegnelsen i sit forfatterskab og i stedet anvendte ordet VI (hvilket jeg jo også gennemførte ved revisionen af "Testamentet", som desværre ikke i denne omgang blev til noget). I mine mange artikler har jeg selv helt automatisk undgået anvendelsen af ordet JEG.

I en samtale om koncentration sagde Martinus: "Man må kunne tænke sig sit legeme udvidet, så det bliver til et univers, altså med udvidet afstand mellem partiklerne".

7. marts 1981 (lørdag)

Klokken 17,40 modtog vi per telefon den dramatiske meddelelse, at Martinus natten til torsdag var faldet, da han var på vej til sin seng. Han havde ligget hjælpeløs nogle timer på gulvet, inden det lykkedes ham at nå telefonen og tilkalde hjælp. En natlæge beordrede Øjeblikkelig indlæggelse på hospital,

hvorefter en tilkaldt ambulance under udrykning kørte Martinus til Frederiksberg Hospital. Her fik han smertestillende medicin, og man konstaterede brud på lårhalsen.

Det meste af tiden på hospitalet var Martinus sløvet af smertestillende medicin.

8.marts 1981

Klokken 9,30 fik vi over telefonen det sorgens budskab, at Martinus havde forladt det fysiske plan den foregående nat klokken 1,30. På hospitalet sagde man, at han var sovet stille ind.

Aftenen forinden havde Martinus virket opfrisket og vågen. Han havde sagt til Mischa, at han nu vidste, at han var blevet standset i sit arbejde med de kosmiske analyser og specielt med den symbolforklaring han ville have med i indledningen til nyudgaven af første bind af "Livets Bog" i relation til symbolerne på omslagets for og bagside. Disse analyser lå alt for højt for det jordiske menneskes generelle fatteevne i mange århundreder fremover.

Når det nu skulle være således, udkommer denne bog formodentlig i sin hellige oprindelighed, hvilket er, hvad jeg har ønsket, og hvad jeg også i vore samtaler desangående har sagt til Martinus, at den burde.

"Timen kom, da Menneskesønnen skulle herliggøres". Ja, "dersom hvedekornet ikke lægges i jorden og dør, bliver det kun det ene korn. Men hvis det dør, bærer det megen frugt".

(Joh.12,23 24)

Af det afsluttende skriftsted fra bibelen ser vi hvordan Per Thorell så på Martinus og på hans mission. Af Per Thorells referater af samtalerne med Martinus få dage før han forlod det fysiske plan, ser vi hvor åndsfrisk Martinus var til det sidste, selv om hans fysik var stærkt svækket.

13.6 Martinus død meddeles i Kosmos nr. 4, og annonceres i dagspressen, 1981.

I Kosmos nr. 4, 1981 meddeles det kort på bagsiden under overskriften "Nyt fra Institutet"

"I anledning af at Martinus er gået over til det åndelige plan, vil der i nær fremtid blive udsendt et særnummer af Kosmos udelukkende forbeholdt omtale af Martinus og hans mission."

I dagspressen blev Martinus død meddelt med efterfølgende annonce.

MARTINUS

født den 11. august 1890
har forladt denne verden
den 8. marts 1981

Bisættelseshøjtideligheden finder sted i
koncertsalen i Tivoli
Tietgensgade 20, København
søndag den 29. marts kl. 14.00
(Adgang fra kl. 13.30)

Der er kun adgang mod forevisning af
adgangskort, som kan bestilles på
tlf. (01) 10 51 45

Der vil ikke blive smykket. med blomster,
men kisten dækkes med Institutets flag.
De, der kunne tænke sig at sende blomster,
bedes derfor i stedet sende et bidrag til et humanitært formål.

13.7 Meddelelsen om Martinus død udsendes i en speciel folder til Martinus og Sagens venner. Den åbner mulighed for at tilmelde sig som deltager ved bisættelseshøjtideligheden.

Kort efter Martinus død udsendte Institutets bestyrelse følgende meddelelse til Martinus' og Sagens venner. Teksten udsendtes på hvidt glittet papir foldet i A5 format med sagens symbol i guld på forsiden. Meddelelsen var vedlagt en formular til bestilling af adgangskort til bisættelsen.

DET ER FULDBRAGT

Martinus mission her på det fysiske plan er fuldbragt. Natten mellem lørdag og søndag den 8. marts klokken halv to udåndede Martinus stille. Befriet fra det redskab, der med tiden var blevet en større og større hindring for hans utrætteligt virksomme ånd, er Martinus nu vendt tilbage til lysets rige den åndelige verden alle levende væseners virkelige hjemsted.

Martinus mission her på det fysiske plan er fuldbragt. Det evige lys er nu inkarneret i fysisk materie i form af den åndelige videnskab, der er det samme som kærlighedsvidenskaben. Det evige verdensalts struktur, den almægtige og alvidende Guddoms evige kærlighedslove, er åbenbaret i en for menneskeheden nuværende og fremtidige udviklingstrin tilpasset videnskabelig form. Hen over den for tiden så urolige og af kamp og stridigheder splittede jordiske menneskeheden vil den åndelige videnskab nu som en fornyende kraft belive og bringe vækst i skabelsen af det fuldkomne menneskerige - kærlighedens rige. En milepæl i den jordiske menneskeheds udvikling er markeret. En ny verdenskultur - alkærlighedens epoke har taget sin begyndelse og vil brede sig, belivet og stimuleret af Martinus livsværk **DET TREDIE TESTAMENTE**.

Bisættelseshøjtideligheden finder sted søndag den 29. marts kl. 14.00 i **KONCERTSALEN** i **TIVOLI** (indgang fra Tietgensgade). Der er adgang fra kl. 13.30.

Højtideligheden afsluttes i salen. Kisten føres på et senere tidspunkt til et kapel, hvor den vil henstå, indtil der senere kan tages bestemmelse om den endelige bisættelsesplads.

Af hensyn til pladsen i salen er det desværre nødvendigt at have adgangskort for at deltage i højtideligheden. Adgangskort bestilles ved at udfylde og indsende vedlagte bestillingskort, som skal være Instituttet i hænde senest mandag den 23. marts. De vil blive tilsendt i rækkefølge så langt pladsen tillader.

Adgangskort skal forevises ved indgangen.

De der kunne tænke sig at sende blomster bedes i overensstemmelse med Martinus eget Ønske i stedet sende et bidrag til Martinus Kulturfond (giro 8 07 11 95).

Denne tekst blev i skrivelsen efterfuldt af følgende:

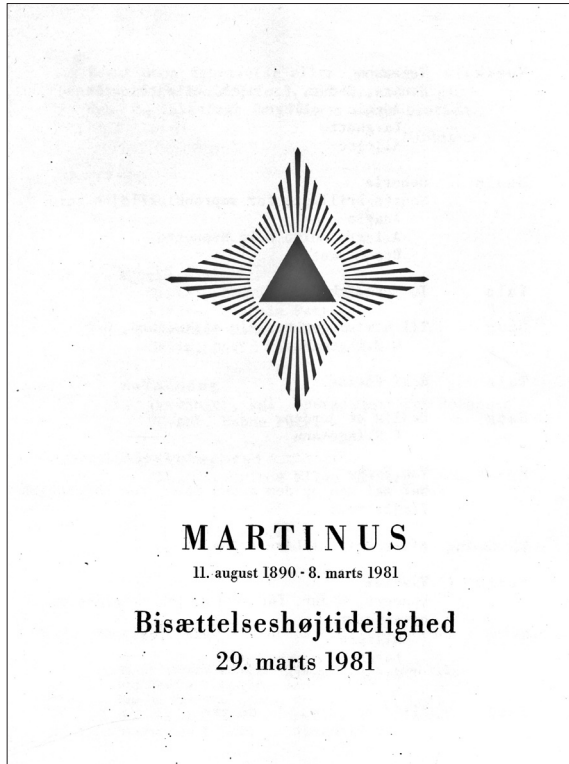
(Citat fra Martinus: "Bisættelse" kap. 158 og 161)

Reinkarnationen, død og fødsel er således i realiteten livets allerstørste kærlighedsprocesser. At ønske et menneskes naturlige død forhindret, at ønske "den døde" eller det diskarnerede væsen her tilbage til det fysiske plan, at sørge, græde eller fortvivle over et væsens bortgang til de højeste verdener, hvorfra det engang, når tiden er inde, skal vende tilbage, lykkeligt og strålende, med fornyet mod, livskraft og forstærkede evner, talenter og anlæg, er jo at modarbejde den guddommelige forsyng, det er at græde over solskinnet og regnens velsignelser, det er at være med til at spærre eller besværliggøre vejen til livet, til lyset og kærligheden for det samme væsen og kan kun udløses som virkninger af primitive væseners uvidenhed eller blottelse for al kendskab til, hvad det er, de ser, eller i virkeligheden er vidne til.

.....
Sorgen over denne død vil kun være identisk med egoisme. De højtudviklede væsener, der er besjælet af det modsatte tankeklima: uselviskheden og visdommen, der igen er det samme som "den hellige ånd", sørger ikke over deres "døde". De har ingen "døde". De ved, at døden ikke eksisterer i realistisk forstand, men kun er indgangen til en anden tilværelsesform, en tilværelsesform, de gennem åndsvidenskab eller studiet og praktiseringen af "den hellige ånd" allerede er blevet fortrolige med her i den fysiske tilværelse. Og i den nævnte ånds klare lys, i den guddommelige bevidsthed om "dødens" identitet med livet, vil ingen begravelse eller bisættelse finde jordbund som en "begrædelsesfest" eller "sørgehøjtidelighed" hos den nye åndskulturs kommende slægter, men derimod

forme sig som en stille lykkelig lovprisning og takkefest i den "afdødes" navn, rettet mod ophavet for uforgængeligheden eller alt livs evige væren.

13.8 Programmet for bisættelseshøjtideligheden.

13.1 - Forsiden af programmet for bisættelseshøjtideligheden. - e

PROGRAM FOR BISÆTTELSESHØJTIDELIGHEDEN

Musik Telemanis

Sonate, C dur, for altblokfløjte og basso cont.
Adagio allegro
Larghetto
Allegro

Musik Heberle

Sonate brillante for sopranblokfløjte solo
Adagio
Allegro molto a la Menuetto
Rondo presto

Tale Ib Schleicher

Sang Til himlene rækker din miskundhed, Gud
B.S.Ingemann

Tale Rolf Elving

Sang Dejlige er jorden
B.S.Ingemann

Musik Van Eyck

Wat zal men op den avond doen, for sopran-
blokfløjte solo

Oplæsning Efterskrift i Livets Bog

Musik Vivaldi

Koncert, C dur, for sopraninoblokfløjte og
basso cont.
Allegro
Largo
Allegro molto

Sang Altid frejdig, når du går
Chr.Richardt

Fremtidens begravelse eller jordefærd vil ikke blive en sørgefest, men derimod en glædes- og takkefest for livets evige beståen.
Martinus.

Musik ved

Michala Petri Trioen
Fløjte, Michala Petri
Cembalo, Hanne Petri
Cello, David Petri

Salmesang

Forsanger, kgl. operasanger *Per Johansen*
Flygel, *Hanne Petri*

Oplæsning ved

skuespillerinde *Ellen Malberg*

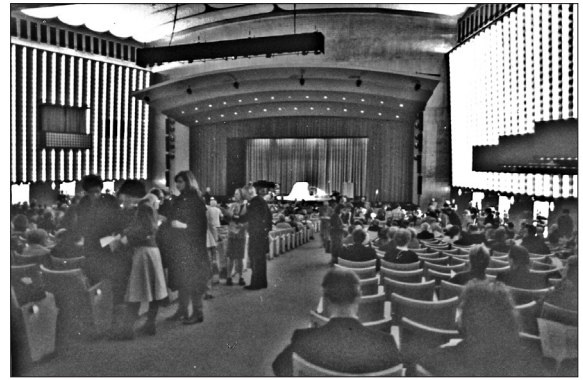
Efter Martinus ønske afsluttes højtideligheden i salen.

*På et senere tidspunkt føres kisten uden følge til Vestre kirkegårds nordre kapel.
Her er der ikke adgang for besøgende.
Der vil senere blive søgt udvej for en endelig bisættelse i Klint.*

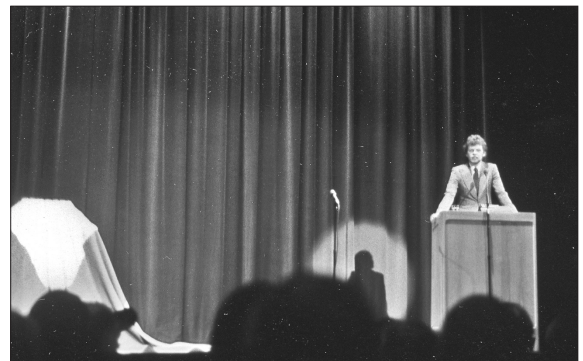
13.2 - Tivolis koncertsal. - mi

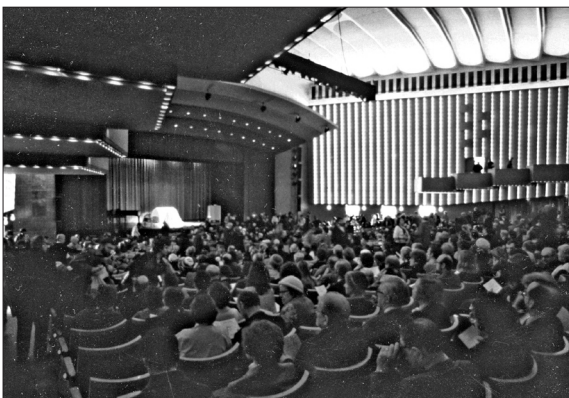
13.3 - 13.4 - 13.5 og 13.6 - Salen i Tivolis koncertsal var fyldt til sidste plads ved bisættelsehøjtideligheden for Martinus. - mi

13.7 - Ib Schleicher taler. - mi

13.8 - Rolf Elving taler. - mi

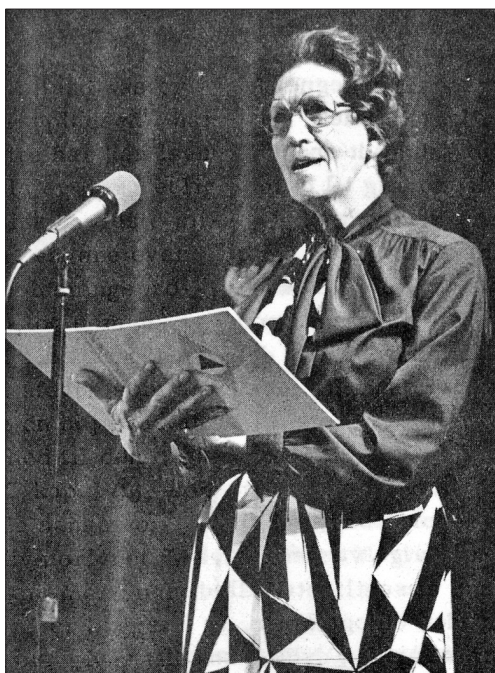
13.9 - Michala Petri Trioen spiller. - mi

13.12 - Michala Petri Trioen ved siden af Kisten. - et

13.10 - Skuespillerinde Ellen Malberg læser op af "Efterskrift" i Livets bog. - mi

13.11 - Skuespillerinde Ellen Malberg. - mi

13.9 Ib Schleichers tale ved mindehøjtideligheden.

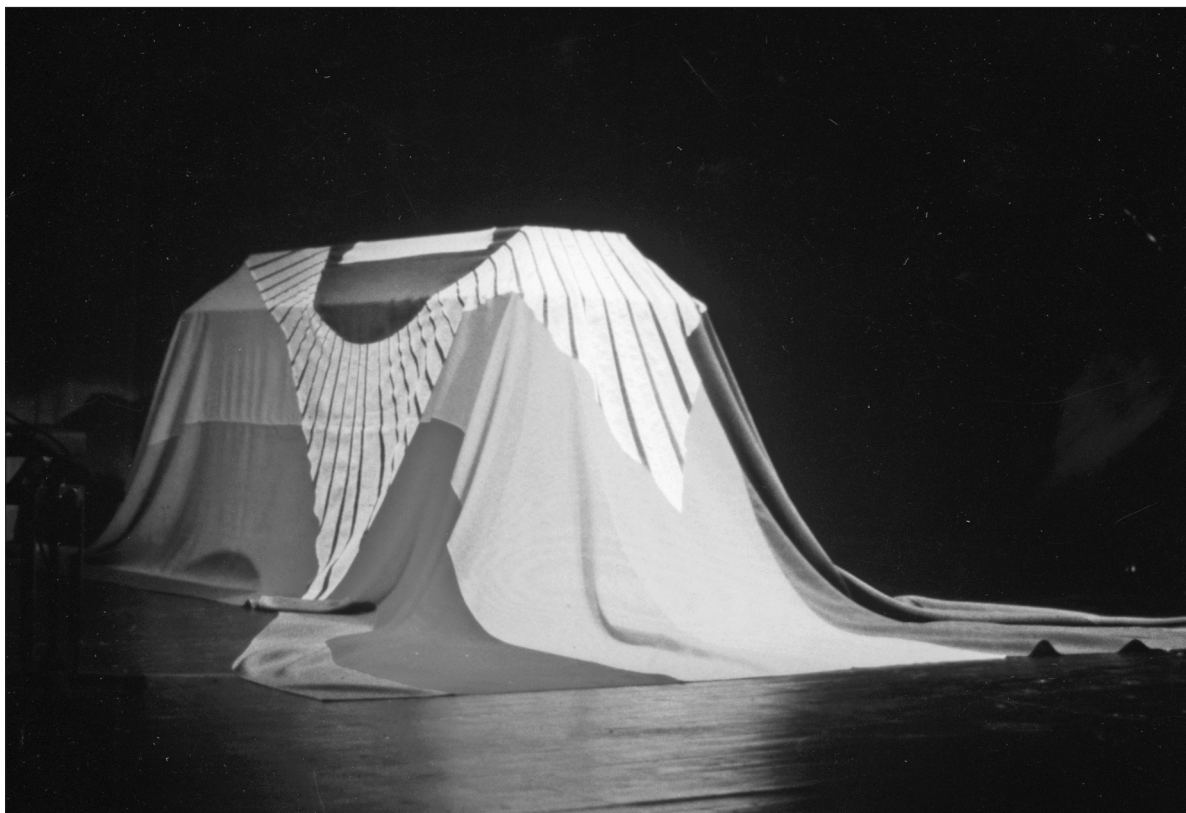
Ib Schleicher

VI SKAL IKKE SØRGE

Vi er ikke kommet her for at sørge. Ingen har sagt det tydeligere end Martinus. Ingen har begrundet det stærkere og klarere end han. I sine værker påviser han, at hvert enkelt levende væsen lever og altid har levet i en uendelig eller evig tilværelse. Det, vi kender som døden, er ikke en absolut død. Det er ikke en udslættelse, men derimod en organismeudskiftning. Livet fortsætter. På denne baggrund skal vi se det citat af Martinus, som siger:

"Fremtidens begravelse vil ikke blive en sørgefest, men derimod en glædes og takkefest for livets evige beståen".

På Martinus vegne skal vi altså ikke sørge. Han har forladt en udslidt krop. Han er vendt tilbage til den lyse tilværelse, han kom fra og som jo engang venter alle. Ingen var mere fortrolig med disse forhold end han. Og til det sidste omtalte han sin udslidte krop i meget

13.13 - Martinus kiste står på scenen dækket af Sagens flag. - mi

muntre og spøgefulde vendinger. I udtrykket "livets evige beståen" ligger der umådelige udviklingsperspektiver, og de er meget indgående analyseret og begrundet i Martinus værker.

I menneskehedens hidtidige historie har betretninger om liv efter døden, udvikling, moral, skæbne, retfærdighed i tilværelsen, næstekærlighed osv. været smukke fortællinger, men uden påvisninger og begrundelse. Med afslutningen af Martinus livsværk foreligger der en analyse af de principper, der bestemmer tilværelsen. En lang række kosmiske analyser er tilgængelige for enhver interesseret. Og det er netop analyser og viden, der er brug for. Fremtidens mennesker kan ikke her inspireres af noget som helst andet end kendsgerninger. Smukke fortællinger alene har ikke længere tilstrækkelig bærekraft. Til gengæld vil selv de mest sublime religiøse følelser og begreber efterhånden kunne accepteres, når det kan påvises, at de dækker kendsgerninger.

Martinus var ét med sit livsværk. Det var hans liv. Og det var det af én ganske bestemt grund. Martinus nærrede et meget varmt og inderligt ønske om, at mennesker skal komme til at forstå livet og dermed blive i stand til at skabe en helt anden tilværelse her på jorden. Det bliver en tilværelse hvor alle er levende optaget af at skabe rige oplevelsesmuligheder for alle andre – og dermed også for sig selv ikke omvendt, som vi kender det alt for godt.

Gennem århundreder er der foregået en følelsesudvikling og intelligensudvikling. Det, der nu mangler, er en bevidstgørelse. Vi mangler at blive klart bevidste i denne udvikling for at rette vores eget liv ind på den. Det er i denne bevidstgørelse, Martinus værker vil få sin store betydning, og ingen har mere end han været klar over, at den nye udvikling vil blive individualiseret. Enhver form for ensretning vil engang forsvinde. Mennesket skal ikke blive ved med at lade sig lede af andres opfattelse. Hver enkelt vil efterhånden få en dyb indsigt i livet og dermed blive i stand til

selvstændigt at lede og styre sit eget liv i fuld harmoni med omgivelserne. Et værk, der logisk og klart belyser alle disse ting, vil nødvendigvis vise sig at blive intet mindre end epokegørende.

Hvad der også er epokegørende og særdeles bemærkelsesværdigt især på en så mægtig baggrund er Martinus egen holdning til omverdenen. Stort set hver eneste dag i de sidste 60 år, fra Martinus var 30 år gammel til han nu blev 90, har han været optaget af sit livsværk. Hele sin arbejdskraft har han brugt på det. Alligevel har Martinus gennem hele sit liv fastholdt, at han ikke måtte gøres til genstand for nogen form for persondyrkelse.

Gennem alle disse år har han desuden omhyggeligt undgået større offentlig opmærksomhed og gjort det med det synspunkt, at hans arbejde først ville få betydning efter hans død og at hans person under ingen omstændigheder skulle spille en rolle i en udvikling, hvor hver enkelt skal erhverve selvstændig indsigt. Hvilken urokkelig sikkerhed i valg af livsopgave og ikke mindst i gennemførelsen af den i de 60 år, det har taget.

Martinus holdning til de mennesker, der får en eller anden interesse for hans arbejde, kan kort udtrykkes med hans egne ord: "Tag det af det, du kan bruge, og lad resten ligge".

Heri er der ikke antydning af lyst eller tilbøjelighed til at drage nogen længere ind i dette arbejde, end de selv ønsker. Og det er netop kernen i hans holdning. I hele Martinus arbejde ligger der en total tolerance over for alt og alle. Ingen skal interesseres for dette arbejde mod deres natur. Det skal kun ske på grundlag af egen fri tilskyndelse. Det er forkert at røkke ved andres livsopfattelse, som de selv er i harmoni med. I det hele taget skal der være så få skel som overhovedet muligt mellem dette arbejde og omverdenen med skyldig hensyntagen til arbejdets karakter naturligvis. Et skønnere minde end vores praktisering af indbyrdes sympati har Martinus derfor ikke ønsket sig.

Det tør jo nok siges, at verden vil ændre sig, når denne praktisering efterhånden bliver taget mere og mere alvorligt, og det vil den

blive. Det er ikke noget, der er overladt til den enkeltes forogdtbefindende. Det ligger fundamentalt i menneskets udvikling. Gennem vores ubehageligheder og lidelser får vi mennesker efterhånden evne til at føle langt rigere livsoplevelse i et liv med sigte på andre end i et liv, der kun drejer sig om os selv.

Det må derfor aldrig gøres til genstand for nogen form for medlemskab. Der skal ikke på denne måde være nogen indenfor og nogen udenfor. Det eneste, det drejer sig om, er graden af den enkeltes interesse eller ikke interesse og det skal naturligvis være en helt privat sag.

Det institut, som Martinus efterlod, skal da også være helt i overensstemmelse med denne holdning. Den var helt afgørende for Martinus personlig, og den er en fundamental ting i hans livsværk. Hans institut skal under ingen omstændigheder søge at opbygge en verdensorganisation. Det skal begrænse sig til at udføre de funktioner, der er nødvendige for at få arbejdet videreført i overensstemmelse med den interesse, der måtte opstå. Uden for disse rammer skal aktiviteterne være totalt frie. De er overladt til interesseredes egen frie interesse og initiativ. Den eneste form for tilhængere, Martinus er interesseret i, er tilhængere af den opfattelse, at livsopgaven for den enkelte er at skabe bedre og bedre og til sidst helt ideelle forhold til hans eller hendes egne omgivelser.

Martinus har været utrættelig i sine bestræbelser på at forklare og påvise, at de ideelle forhold, man ønsker her på jorden, først rigtigt bliver til noget, når menneskene virkelig forstår og begynder at løse denne opgave i det daglige. Det er her i den enkeltes egne omgivelser at Martinus arbejde skal udfolde sig. Og ens omgivelser skal forstås som alle de former for mennesker og alle de former for liv, vi på en eller anden måde kommer i forbindelse med. Her er der ingen undtagelser.

De omgivelser, vi først tænker på, er naturligvis de mennesker, vi er knyttet til i familieforhold, dem vi er i forbindelse med på arbejdspladsen, i bekendtskabskredsen og

andre steder. Opgaven er naturligvis særlig vanskelig der, hvor vi er kede af det i stedet for at være glade og optimistiske, hvor vi er sure, vrede, fornærmede og uvillige i stedet for at være positive og hjælpsomme. Her er vores egen bevidsthed helt anderledes involveret end i andre situationer. Det er det, der gør det så vanskeligt. Martinus har påpeget betydningen og nødvendigheden af at begynde lige netop her. Der er ingen anden vej. Man skal blot opdage det, indse det og tage fat med de evner, man nu engang har. Ingen kan sætte Martinus et skønnere minde end efter evne at praktisere de ting i dagligdagen, som han således har påpeget. Han har levet sit liv, for at vi og alle andre skal få det bedre med hinanden - ikke for at vi skulle blive tilhængere af ham. Det er en opgave, vi alle sammen befinder os midt i - lige fra vi slår Øjnene op om morgenen, til vi lukker dem om aftenen. Vi kan oven i købet regne med, at vores bestræbelser i de fleste tilfælde vil blive mødt med interesse og sympati fra dem, de er rettet imod. Denne opgave er først løst, når vi altid er i stand til at forholde os ideelt til omgivelserne, når vi også er i stand til at føle sympati for dem, vi mener gør os ondt.

Gennem et par årtusinder er det sagt i de store verdensreligioners kærlighedsbudskab. Gennem de sidste århundreder har mange forfattere, andre kunstnere og fremskredne mennesker peget på, at humanitet og kærlighed er den eneste vej ud af menneskehedens vanskeligheder. Og dog har ikke ret mange haft rigtig tillid til, at det nogen sinde ville ske, endda på trods af, at der ses mange eksempler på det i det daglige liv. Masser af mennesker er allerede i dag optaget af at hjælpe andre, som er i nød. Mange vælger en sådan beskæftigelse som dagligt arbejde, fordi de føler en særlig inspiration og tilfredsstillelse ved det. At alle efterhånden vil komme til at føle sådan, kan ikke indses umiddelbart. At det er en fundamental igangværende udvikling kan man kun blive klar over gennem Martinus kosmiske analyser. Her findes den logik, der har manglet. Martinus har påvist liv, hvor andre kun ser livløshed og død. Han har påvist planmæssighed, hvor andre kun ser planløshed, og han har påvist udvikling

af menneskelighed, hvor andre kun kunne se stilstand og ligeegyldighed. Han har påvist retfærdighed, hvor andre kun ser uretfærdighed. Han har påvist grundlag for optimisme og livsglæde, hvor andre kun kan se håbløshed.

Gennem Martinus livsværk kan vi se en ubrudt udvikling fra de gamle primitive religioner, gennem de nyere mere humane religioner, over mange religiøse trin og frem til en moderne livsopfattelse, der i naturlig forlængelse heraf kan tilfredsstille de højeste krav til følelse og intelligens, til logik og intellektualitet. Mindre kan heller ikke tilfredsstille det moderne, skeptiske og videnskabeligt indstillede menneske. Det har krævet en overlegen bevidsthed at skabe dette værk. Ingen, som har læst Martinus værker med interesse og optagethed, kan da heller være i tvivl om, at de er skabt af en overlegen bevidsthed en bevidsthed af en helt anden rækkevidde, end vi ellers kender her på jorden.

Alligevel var almindelig overlegenhed fjernt fra hans bevidsthed. Han sagde: "Hvad jeg er, vil alle andre blive efter mig, og det har alle andre været før mig". Hermed udtrykker han dels den totale lighed, der til syvende og sidst eksisterer mellem alle levende væsener, og dels at denne lighed fremkommer gennem vældige forløb af udvikling og indvikling. Hans afdækning af disse store perspektiver, af livets mening og struktur, tilfredsstiller et dybt savn hos mange mennesker og skaber naturligt en tilsvarende taknemlighed. Når en sådan taknemlighed blev udtrykt, gav Martinus den ofte en tilsvarende naturlig henvisning til det uendelige eller evige levende væsen, som udgør hele det fysiske og åndelige verdensalt.

Hver især er vi en del af dette altomfattende levende væsen. Herfra stammer alt det, vi er, alt det vi kan, alt det vi råder over. Alt eksisterende kommer fra og er i dette væsen, der i religionerne og også i Martinus værker udtrykkes som Gud, Forsynet, Fader. På denne baggrund henviste Martinus takken til Forsynet.

I forlængelse heraf skal der fra mig personligt og dermed fra mange, mange andre mennesker lyde en varm og inderlig tak til mennesket Martinus, som bragte indsigt i livet og herigennem skal der lyde en varm og inderlig tak til det Forsyn, som sendte dette kærlige menneske, der gav en så strålende inspiration fra sig. Denne inspiration vil brede sig og fortsætte i århundreder.

13.10 Rolf Elvings tale ved mindehøjtideligheden.

Tale til mindehøjtideligheden for MARTINUS, Søndag d.29.3.1981 i Tivolis koncertsal.

Rolf Elving

EN GÆST
FRA EN HØJERE VERDEN

I en verden, der befinder sig i en forceret forvandling i en verden hvor barneøjnenes en gang så trygge og tillidsfulde blikke var rettet mod himlen mod den evige Fader, er udsynet mere og mere blevet skjult af et tiltagende skydække. Dette skydække er tvivlens og uroens spændingsfyldte mørke skyer.

Fra at have levet i en urokkelig tro og med et fast håb om en evig Faders bestandige nærværelse og kærligt styrende hånd har et tiltagende tvivlens skydække bredt sig over verden, og udsynet til himlen er for flere og flere skjult. Et stadigt højere råb stiger mod himlen. Kan der være en kærlig Gud, når verden ser ud som den gør? Hvorfor er der så megen lidelse og tilsyneladende så megen uretfærdig lidelse? Hvad er meningen med livet? Spørgsmålene og skyerne breder sig, sollyset får vanskeligere og vanskeligere ved at trænge igennem, og den evige Fader er ude af sigte. Livet former sig stadig mere og mere gråt og trist, og håbets flamme blaftrer. Det blev Martinus mission at give nyt liv til denne blafrende flamme, som brænder i flere og flere menneskers bryst efter at finde en dybere mening med livet.

Det blev Martinus mission at afdække Det Evige Verdensbilledes struktur i intellek-

tualitetens og visdommens klare lys, den alvidende, almægtige Guddoms evige kærlighedslove. Det blev Martinus mission at ransage Guds veje. Og denne ransagning blev til en lovsang, til en åbenbaring af den evige gudesøns aldrig ophørende korrespondance med Guddommen. En påvisning af en kulminerende kærlighed i forholdet mellem den evige Guddom og den lige så evige gudesøn. Det blev til en lovsang over livet og de evige kærlighedslove, der garanterer opfyldelsen af gudesønnens dybeste og mest altomfattende ønske livets evige oplevelse. Det blev til en lovsang, hvor både hjerte og forstand stemmer i med de guddommelige ord: "Se alt er såre godt." Og i de intellektualitetens og kærlighedens klare stråler, der udgår fra Martinus livsværk, finder vi ord, som kan sprede uro-skyerne på vor mentale himmel.

Vort nye kosmiske mentale ligevægtspunkt vil finde sin balance i Martinus ord som f. eks.: "Ingen kan lide uret eller gøre uret", eller i forståelse af "det ubehagelige gode", i forståelse af reinkarnation, udvikling og karmaloven, i forståelse af at næstekærligheden eller alkærligheden eller dette at "elske Gud over alle ting og sin næste som sig selv" er livets dybeste kilde, solenes sol er den kraft, som leder den "fortabte søn" ud af sorgens, lidelsens og smertens zone ind i kærlighedens livgivende og sollyse sfærer.

Martinus har med sit livsværk banet en ny vej for den af tvivl og mismod plagede sandhedssøger. Sammen med den indviede, den kosmisk fødte, kan sandhedssøgeren nu bestige livets højeste udsigtspunkt og her, ud fra forstandens klare lys erfare, at alt set ud fra evighedens synsvinkel er såre godt. Livet Verdensaltet Den Evige Guddom er kulminerende fuldkommenhed er kærlighed. Martinus har fuldført sin mission på det fysiske tilværelsesplan. Den fortabte søns vej tilbage til fædrenehjemmet ligger nu åben. Den evige Fader har gennem Martinus atter åbnet sine arme til velkomst og omfavelse af sin tilbagevendte elskede søn.

Kære Martinus, du er nu atter hjemme i dit eget rige, dit virkelige hjem, lysets rige. Jeg

glæder mig på dine vegne af hele mit hjerte. Dine ord lyser på min vej fremad, og i mit indre varmer og inspirerer mange kære minder. Hvor har det været stimulerende at mærke den livslust og inspiration, du var besjælet af. Hvor har det været vidunderligt, under mit studium af de kosmiske analyser og i mit samvær med dig, at føle din kærlige omtanke og dybe forståelse, en så altoverstrålende oplevelse at møde et kærlighedsvæsen. Du var af hele din sjæl koncentreret om det ene ønske at tjene din næste på bedste måde. Jeg begynder så småt at forstå, at det er i denne beherskelse og kontrol af de sjælelige urkræfter, at nøglen til livstemplets allerhelligste er at finde. Hvor betryggende at vide, at denne visdomskilde, denne altgennemtrængende kosmiske bevidsthed ikke kan åbnes uden på bekostning af selvtilbedelsens undergang og død.

Kære Martinus, vi fejrer i dag din missions fysiske afslutning. Du har forladt din fysiske krop, og du afleverer dit jordiske lån til jorden. Også i denne situation har du lært os at se med nye øjne. Vor næste er os meget nærmere end vi kunne drømme om. Du har åbnet vore øjne, så vi kan genkende og elske næsten også når denne i vort kosmiske perspektiv fremtræder for vore fysiske sanser som mikrokosmos og for den sags skyld også som makrokosmos. Din omtanke for og kærlighed til det levende fysiske univers, til de utallige levende væsener, som tjente dig og dermed skænkede dig en fysisk organisme, er blevet efterkommet. Alt, hvad det har været muligt at gøre, for at det levende univers, som du efterlod, skal gå over i kredsløbet i kontakt med kærlighedslovene, er blevet gjort. Du har her åbenbaret et nyt aspekt af det evige bud: "Elsk din næste som dig selv." Du har hermed på din specielle kærlige måde afleveret til jorden, hvad du har lånt af den. Du har leveret det tilbage, som var af denne verden. Men du har desuden efterladt noget, som ikke var af denne verden, noget som viser, at du var en gæst fra et andet rige, en højere verden, hvilket også indebærer, at du på en måde var en fremmed i denne verden.

Bag din jordiske maske, bag din fysiske or-

ganisme skjulte der sig en bevidsthed, en kærlighed, en visdom, som ikke var af denne verden. Det blev din mission at nedplante dit riges - kærlighedens riges højeste livskundskab i vor verden. Det blev din mission at vise, at dette at elske sin næste som sig selv er videnskab - er højintellektualitet, er al skønheds, al virkelig lykkes sande kilde.

Din mission er fuldbyrdet, du har befrugtet denne verden med dit riges livsvisdom. Kærlighedens rige vil ikke mere kun være en skøn utopi her på jorden. Inspirerede og styrkede af kraften i din tanke og varmen i dine følelser vil stadig flere og flere, efterhånden hele menneskeheden, finde vejen hjem til dig og dit rige.

Alkærlighedens sol er da blevet tændt i den jordiske menneskeheds bryst. Alt liv er forenet og sammensmeltet i kulminerende kærlighed og visdom.

Gud og gudesønnen er blevet eet, og vi er atter forenede med dig i paradiset.

13.11 Takkeskrivelse fra Martinus Instituttets ledelse.

Efter højtideligheden udsendte medlemmerne af Rådet for Martinus Institut følgende takkeskrivelse til Martinus' og sagens venner.

MARTINUS INSTITUT

Kære venner,

Modtag hermed en meget varmtfølt tak for en gribende manifestation af kærlighed til Martinus i forbindelse med bisættelses - og mindehøjtideligheden den 29. marts i Tivolis koncertsal.

Dette fremmøde af ca. 1400 venner af Martinus og hans sag blev en stor tilkendegivelse af taknemmelighed og kærlighed til Martinus. Det blev en rørende afsked samtidigt med et: "På glædeligt gensyn".

Der var til højtideligheden kommet venner fra nær og fjern, fra Island, Norge, Sverige, Holland, England og Danmark. Alle kom for dermed at sige: "Tak for alt, kære Martinus, tak for alt, hvad du har betydet med din visdom og kærlighed for hver især af os."

Vi, dvs. bestyrelsen eller rådet, sender hermed en varm tak til alle, der gennem deres deltagelse i mindehøjtideligheden bragte Martinus dette smukke sidste farvel her fra den fysiske verden. Vi vil også takke alle dem, der i stedet for en blomsterhilsen, støttede sagen, med gavebeløb.

Med kærlig hilsen

Grethe Brinkhard , Tage Edeling,
Rolf Elving, Aage Hvolby, Willy Kuijper
Henning Laug, Ib Schleicher

13.12 Der udsendes et stort dobbelt-særnummer af tidsskriftet Kosmos, nr. 13/14, hvor Martinus nære medarbejdere skriver om bisættelseshøjtideligheden og om livet med Martinus.

Bisættelseshøjtidelighedens forløb får vi først kendskab til gennem artikler i et stort dobbeltnummer af Kosmos, nemlig nummer 13/14 der blev udsendt i sidste halvdel af 1981 (den nøjagtige dato er ikke angivet).

Det omtalte særnummer (dobbeltnummer) blev udsendt med for- og bagside trykt i farver og på glittet papir. På forsiden et billede af Martinus. På bagsiden et billede af Martinus kiste dækket af Sagens flag samt et citat fra Martinus: "Blade af Guds billedbog", slutningen af kapitel 11. På side 2 er trykt den tekst som blev udsendt fra Institutet til alle Martinus' og Sagens venner i særligt brev. På indersiden af omslaget bagest er trykt den sidste teksts side af Livets Bog med overskriften "Gudesønnen eet med sin fader".

I dobbeltnummeret findes en stor artikel af Aage Hvolby samt talerne af Ib Schleicher og Rolf Elving som de blev holdt ved bisættelseshøjtideligheden. De tre tekster medtages nedenfor i deres helhed, idet de giver et godt indblik i Martinus tilstand og hans tanker i den sidste korte periode før hans død,

og vi hører om selve bisættelseshøjtideligheden. Oplysninger som ikke foreligger andetsteds.

Herudover gives også nogle oplysninger omkring videreførelsen af Sagen og et godt indblik i den måde som man ser på døden, i lyset af Martinus kosmologi. Det sidste skal jeg ikke komme ind på i denne bog som kun omhandler den historiske del. Først Aage Hvolbys artikel i Kosmos særnummer.

13.13 Aage Hvolbys artikel:

"ET LIV I VERDENSGENLØSNINGENS TJENESTE ER TILLENDEBRAGT".

Aage Hvolby

Artiklen er udarbejdet i nært samarbejde med de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

ET LIV
I VERDENSGENLØSNINGENS
TJENESTE
ER TILLENDEBRAGT

DET ER FULDBRAGT

Med den på modsatte side gengivne tekst (se den udsendte meddelelse om Martinus død ovenfor) kundgjorde Institutets bestyrelse i et brev til sagens trofaste venner og interesserede, at Martinus havde forladt den fysiske verden den 8. marts, halvfems år gammel, kort tid før tresårsdagen for sin kosmiske fødsel.

Med hans overgang til den åndelige verden er sagens "fosterperiode" afsluttet. Vi står dermed på tærskelen til en ny, mere udadvendt, epoke i sagens historie.

Fra bestyrelsens side vil vi, også med henblik på fremtidige interesserede, med denne artikel give et overblik over en række forhold, der er kædet sammen med Martinus bortgang og det dermed forbundne epokeskift i sagens historie. Indledningsvis vil vi belyse en række forhold, der har været betegnende for hans seneste leveår, specielt hans allersidste.

MARTINUS SENESTE LEVEÅR

Martinus fysiske alderdom

Et sendebud fra de højere åndelige verdener, "et neddykket kærlighedsvæsen", kan ikke "i det dræbende princips sfære" få de fuldkomne livsbetingelser, som det har adgang til i den verden, hvor det hører hjemme. Det må således "tage til takke" med at blive "født i en fysisk organisme, der er af langt lavere natur end den, det er vokset frem til at have på dets hjemlige tilværelsesplan". Det må affinde sig med, at det "indtil en vis grad kommer under det lavere tilværelsesplans livsbetingelser og love". Det må affinde sig med at "låne" en fysisk organisme, der er et fysisk "produkt af uindviede væseners forplantningsevne", og som kan være "uren" og som det "ikke helt kan befri fra den overbelastning, som en kosmisk bevidsthed altid uundgåeligt må være for en organisme, hvis psykiske sanser og fysiske hjerne og nervesystem endnu kun er beregnet til befordringen af det uindviede menneskes snævre, psykiske bevidsthedsområde." (1,stk.2120-22) (citater i anførselstegn).

Martinus har altså måttet "låne" en organisme, og selv om han meget bevidst og omhyggeligt har passet på den, er den dog blevet udsat for et overmåde belastende slid. Egentlig følte han ikke alderdommens gener mærkbart, før han rundede de firs år. De sidste ti år måtte han indrette sig efter en række af alderdommens fysiske gener i stedse voksende omfang. Det første alderdomstegn, han mærkede, var, at hjertet begyndte at slå uregelmæssigt, hvilket nødvendiggjorde medicinsk behandling. Hørelsen blev gradvis nedsat. Denne gene lod sig delvis afhjælpe med høreapparat. I 1975 måtte han gennemgå en prostataoperation. Efterhånden blev hans gang mere og mere besværet, og de seneste år gik han kun korte strækninger og altid ved hjælp af stok. Og endelig siger det sig selv, at den enorme belastning af øjnene, som de mangfoldige arbejdstimer ved skrivemaskinen indebar, medførte en gradvis svækkelse af synet. Sine voksende fysiske besværligheder tog han med et altid strålende og smittende hu-

mør. Han viste os også på dette område et uforglemmeligt forbillede på, hvorledes man bør tage uundgåelige smerter og vanskeligheder. Eksempelvis kunne han muntert leende sige: "Jeg har krykker ikke alene for benene, men også for mund, Øjne og Øren".

De senere år blev han hurtigere og hurtigere træt. Hans tidligere helt utrolige arbejdsevne aftog mere og mere, og det sidste års tid måtte han indskrænke sig til at arbejde med analyserne ganske få timer om dagen. Han forsøgte bestandigt at overvinde de fysiske hindringer, så han kunne fortsætte sit arbejde. Til sidst var hans syn så svækket, at han overvejede helt at holde op. Men det kunne han simpelthen ikke. Det var hans natur imod. Da han erfarede om eksistensen af moderne tekstbehandlingsudstyr, som viste ordene i forstørret udgave på en billedskærm, og dermed muliggjorde for ham at få fortsat skrivearbejdet endnu et stykke tid, tog han fat på ny.

Den kosmiske bevidsthed har ingen alderdom

Martinus fysiske organisme var underlagt alderdommens svækkelse, og han måtte gennemleve den trin for trin. "Min fysiske hjerne er gammel, men min kosmiske hjerne er helt frisk og usvækket. Den kosmiske bevidsthed har nemlig ingen alderdom", sagde han ofte. Til andre tider kunne han sige: "Trods min alderdom har jeg ikke tabt mælet. Når jeg taler kosmisk, har jeg kraft i lange baner". Sandheden i disse udsagn var der rig lejlighed til at konstatere for hans nærmeste medarbejdere, som gang på gang måtte forbløffes over hans åndelige vitalitet, klarhed og udholdenhed.

På en måde følte han alderdommen som noget behageligt. "Det er dejligt at blive gammel", sagde han. Han tænkte her bl. a. på det forhold, at skellet mellem hans åndelige og fysiske væren blev mere og mere udvisket. Til sidst var han på sin måde "mæt af dage" og ville gerne overgå til det åndelige tilværelsesplan. "Jeg ønsker ikke at blive hundrede år. Jeg er mæt af alt andet end af at skrive. Kun arbejdet med analyserne giver mig liv", sagde han.

Han havde udarbejdet adskillige symboler og analyser, som han ikke nåede at beskrive helt færdigt. Og han fik fortsat impulser til mange nye specialanalyser, som han om muligt gerne ville have givet os yderligere. Han måtte dog erkende, at selv om han havde afsluttet sin egentlige mission med LIVETS BOG, og derudover havde overkompletteret den med talrige specialanalyser og symboler, var der fortsat "et helt bjerg" tilbage. De uafsluttede symbolbeskrivelser og de mulige, supplerende specialanalyser kan vi dog sagtens undvære. Der er nemlig med hans allerede offentliggjorte livsværk rigeligt med stof til at støtte os ved, helt frem til opnåelsen af vor egen kosmiske bevidsthed.

Martinus erindrede de utroligste ting, herunder mange detaljer fra barndommens skolegang og bibellæsning, samt morsomme anekdoter og rammende enkeltheder fra utallige, selvoplevede episoder. Karakteristisk for hans måde at fortælle dem på var, at de altid havde næsten samme formulering. Han lagde aldrig noget til og trak aldrig noget fra!

Vi må også her huske på, hvor fremmedartet en tilværelse, han har haft i vor verden, hvor han aldrig har kunnet være sammen med nogen, som var ham moralsk og mentalt jævnbyrdig. Han har altid været den ydende.

Martinus anvendte aldrig sin kosmiske bevidsthed på sig selv

Martinus følte et overmåde stort ansvar for sin mission. Til dette ansvar hørte frem for alt det helt ufravigelige krav til kvaliteten af analyserne som det ypperste, han kunne yde. Til ansvaret hørte desuden, at han helt og holdent skulle koncentrere sig om den højintellektuelle fremstilling af verdensbilledet med henblik på fremtidens menneskehed som helhed. Dette ansvar medførte, at han måtte undgå distraherende forhold. Til disse hørte interessen for hans egen person. Han anvendte derfor aldrig sin kosmiske bevidsthed på sig selv. Han ønskede at leve så ubemærket som muligt og valgte derfor på alle måder at dele vore livsvilkår.

Et års tid før sin bortgang følte han sin fysiske organisme som værende så nedslidt og svækket, at han fandt det naturligt at give udtryk for, at han kun havde kort tid tilbage på det fysiske plan. I april 1980 udtalte han således, at han nok kun kom til at opleve højst een fødselsdag til. Og i perioden derefter gav han flere gange udtryk for, at han stod langt fremme i "køen foran dødens port". På medarbejdermøder maj og juni 1980 tilkendegav han klart, at han kun ville træde offentligt frem endnu to gange, nemlig ved sæsonindvielsen 1980 i Centeret på Klint, samt ved sin halvfemsårs fødselsdag. Ved begge disse lejligheder ville han tale om helheden ved at give et overblik over verdensbilledets vigtigste områder for nutidens mennesker. Han begrundede sin beslutning om kun at ville tale offentligt endnu to gange med, at han "ikke ville bæres til talerstolen". Så vi havde i medarbejdergrupperne fortsat forhåbninger til, at vi nok havde ham fysisk iblandt os endnu nogle år. Men vi har nu måttet erkende, at hans sidste offentlige fremtræden også blev hans sidste fødselsdag.

Martinus sidste foredrag i det center, der bærer hans navn

Martinus holdt sit sidste foredrag i det center, der bærer hans navn og er helliget undervisningen i hans analyser, ved sæsonindvielsen 22. juni 1980. Det blev et enestående og betagende foredrag. Hans kosmiske bevidsthed udfoldede sig tindrende klart og lysende for tilhørerne, og hans fysiske hjerne virkede ikke på noget tidspunkt det mindste træt.

I sit foredrag gav han som forudsagt et overblik over verdensbilledet – en samling af helheden. Han talte så længe og udførligt om de for nutidens mennesker vigtigste sider af verdensbilledet, at vi her må indskrænke os til at nævne nogle ganske få passager i foredraget.

Med sin redegørelse for skæbnebølgernes venden tilbage til ophavet påviste han, at "ingen kan lide eller gøre uret". Derfor vil det nuværende samfunds straffe og gengældelsessystemer ikke vedblivende bestå. Han gentog her de bibelske læresætninger, som

han har sagt os så ofte, og det på en steds mere og mere indtrængende måde: "Elsk jeres fjender, velsign dem, som forbander jer, og gør godt imod dem, der hader jer, og bed for dem, som forfølger jer" (Matt. 5.44). Man skal tilgive "ikke syv gange, men halvfjerdsindstyve gange syv gange" (Matt. 18. 22), og man må ikke sætte sig op mod det onde (Matt. 5.39).

Om bøn sagde han, at vi bør bede og ikke blive trætte. Vi bør rette vor bevidsthed mod Gud. Det er den bedste form for meditation. Selv har han forbindelse med Gud hvert eneste Øjeblik, og han beder på denne måde om at sige og gøre det rette iblandt os.

Om sine analyser udtalte han, at han nu havde arbejdet med dem dag ud og dag ind i tres år. "De er et defensorat for alle levende væsener. Intetsteds angriber jeg nogen eller noget".

Om sagen tilkendegav han, at den ikke må udøve pres på nogen. "Der er tid nok! "Sagen er ikke nogen ny religion. Man kan ikke melde sig hverken ind i eller ud af sagen. Den er fri som solen.

Han sluttede med at fortælle, at han også ville være med sin sag efter sin "død". "Jeg kan da meget bedre komme rundt på det åndelige plan", sagde han. Til allersidst takkede han tilhørerne for deres interesse for hans analyser.

Efter foredraget, som sluttede i en stærkt ophøjet stemning, hilste han udendørs i det strålende solskin, siddende i en stol og sprudlende af ånd og overdådigt godt humør, på mange af tilhørerne.

Martinus sidste fødselsdag

Martinus sidste fødselsdag, hans halvfemsårsdag, blev festligholdt 9. august 1980 i Falconercentret, med ca. 1200 af sagens interesserede som gæster. Også ved denne lejlighed gav han sine tilhørere et inspirerende overblik over sine analyser. Han talte på ny længe og udførligt om de for nutidens mennesker vigtigste sider af verdensbilledet. Vi må i denne artikel afstå helt fra en gengivelse deraf.

Martinus har ført sin sag ud af "fosterperioden"

I sit allersidste leveår har Martinus fuldført adskillige vigtige områder af sit livsværk. Vi vil her især fremhæve færdiggørelsen af Institutets nye love, udvidelsen af Institutets bestyrelse, forberedelserne til en helårsskole på Klint, tilrettelæggelsen af udgivelsen af DET TREDIE TESTAMENTE med undertitlen LIVETS BOG på Borgens Forlag, undervisningsarbejdets udvikling og understregningen af nogle grundlæggende principper for medarbejderskab i Centeret og på Institutet.

Gennem sin minutiøse interesse for og medvirken i udformningen af Institutets nye love sikrede han sig, at disse blev udformet helt i overensstemmelse med hans tanker, og at der herigennem blev sikret den nødvendige kontinuitet i sagen efter hans bortgang. Han lagde i denne forbindelse afgørende vægt på, at de af ham udpegede bestyrelsesmedlemmer over en årrække fik bedst mulig anledning til indgående at sætte sig ind i og forstå hans måde at tænke og handle på. Bestyrelsen har dermed fået grundlag for fremover at tænke og handle i overensstemmelse med hans ønsker. Med indlemmelsen af Willy Kuijper og Rolf Elving i bestyrelsen sørgede han for, at der kom yngre og flere kræfter med i denne gruppes arbejde. Og med udpegningen af Grethe Brinkhard som sin efterfølger som bestyrelsens formand sørgede han for, at ansvaret for denne gerning var klart placeret efter hans bortgang.

Med udgangspunkt i en større pengegave til Institutet er der nu åbnet mulighed for i Centeret på Klint at opføre en sektion med lejligheder til helårsbrug, en første begyndelse til den planlagte helårsskole i åndsvidenskab på stedet. At Martinus glædede sig meget over denne nye og vigtige fase i undervisningscenterets udvikling fremgår klart af hans takkebrev nytår 1979 (5), hvor han betegner helårsskolen som "den første skole på jorden for intellektualiseret kristendom og alkærlig verdenskultur".

I sine seneste leveår arbejdede han med en række oversigtsanalyser og nye analyser, som han i en periode påtænkte at udgive i en separatbog med titlen DET TREDIE TESTAMENTE. Senere påtænkte han at udgive disse analyser dels som prolog til LIVETS BOG, dels som symbolforklaringer i DET EVIGE VERDENSBILLEDE, bind V. Men efterhånden kom det til at stå klart, at titlen DET TREDIE TESTAMENTE skulle forbeholdes og være hovedtitel for hans samlede forfatterskab.

I november december 1980 tog han, bl. a. med baggrund i en tidligere henvendelse fra Borgens Forlag, det endelige skridt til, at DET TREDIE TESTAMENTE med undertitlen LIVETS BOG, og med symbolerne LYSET OG MØRKET på henholdsvis forside og bagside, kan begynde at udkomme på dette forlag. Sagen vil dermed for første gang træde fuldt offentligt frem.

Martinus mission var som allerede nævnt egentlig afsluttet med færdiggørelsen af LIVETS BOG. Hans Øvrige forfatterskab må derfor betragtes som en slags "overkomplettering", der var en naturlig følge af, at han ikke kunne trives i vor verden uden til stadighed at være beskæftiget med at overdrage os nye analyser. Hans forfatterskab, der er identisk med "den helligånd" i renkultur, kunne derfor først bringes til afslutning med hans bortgang.

Martinus glædede sig overmåde stærkt til at få sine bøger ud på forlag, hvilket han bl. a. har givet udtryk for i sit takkebrev efter halvårsdagen. (6)

Til sikring af sagens kontinuitet og fremtid har der i adskillige år været arbejdet stærkt på at fastlægge strukturen for samarbejde og medarbejderskab inden for sagens rammer. Dette arbejde har udviklet sig gradvist. På nuværende tidspunkt foreligger et stort antal båndoptagelser, der tjener som dokumentation af de talrige drøftelser herom, som bestyrelsen har ført med Martinus. Også i disse udredninger har han lagt stor vægt på at give sagens medarbejdere fornøden baggrund for

fremover at kunne forestille sig, hvorledes han ville have tænkt og handlet i den pågældende situation. Det vil være et omfattende og langvarigt arbejde for bestyrelsen at færdigbearbejde nævnte materiale. Dette vigtige arbejde vil blive udført så snart som muligt. Når det er afsluttet, vil bestyrelsen udsende en redegørelse for sagens fremtidige struktur.

Da Mogens Møller, gennem de senere år sagens mest intensivt arbejdende foredragsholder, forlod den fysiske verden 22. marts 1980, udtalte Martinus: "Jeg har ikke tid til at dø nu!". Men det stod dog klart for ham, at han kun havde ret kort virketid tilbage i den fysiske verden. Han fandt derfor tiden moden til at trække de ideelle forhold for sagens struktur og for medarbejderskab op så skarpt og tydeligt, at ingen medarbejdere burde kunne misforstå det. Det var helt tydeligt, at han gjorde dette som led i overdragelsen af hans eget ansvar til den bestyrelse, han havde udset og undervist til at bære hovedansvaret for videreførelsen af hans sag. Ved talrige lejligheder det sidste år af hans fysiske levetid markerede han sine meget klare standpunkter om sagens fremtid. "I en fosterfase må man affinde sig med, at ikke alle forhold har kunnet være ideelle, men det kan vi ikke fremover", tilkendegav han gang på gang.

Hvad angår medarbejderskab på Institutet og i Centeret på Klint betonedes Martinus stærkere og stærkere, hvor vigtigt det er her at gå næstekærlighedens og forsynets veje og ikke sine egne veje i uforstand eller utålmodighed. Der kan ikke blive tale om, at nogen kommer til at spille en fremtrædende rolle, får ambitioner tilfredsstillet, eller opnår en særlig form for glans eller værdighed gennem sit arbejde for sagen. Inden for den gælder som alle andre steder, at det i sidste ende alene er den enkeltes moral, den enkeltes "hjertets dannelse", det hele drejer sig om.

Martinus fremhævede også kraftigt betydningen og nødvendigheden af, at sagens nærmeste medarbejdere har sagen og analyserne som hovedinteresse, og ikke blot som en teoretisk præget interesse på linie med andre åndelige interesser.

Nævnes bør også, at Martinus allerede i 1979 med stor klarhed og konsekvens havde betonet vigtigheden af, at alle gaver til sagen gives uden medfølgende betingelser – uden bånd, der senere kunne komme til at virke snærende.

I forbindelse med udviklingen af undervisningsgruppens arbejdsområde og arbejdsformer har han gjort det meget klart, at der på Institutet og i Centeret udelukkende skal undervises i hans analyser. Han har endvidere trukket retningslinier op for, hvornår der er tale om undervisning på Institutets initiativ og på Institutets vegne, og hvornår der er tale om undervisning på andre personers og andre gruppers vegne og initiativ, hvor sidstnævnte aktivitetsområde forventes at vokse og brede sig stærkt i de kommende år.

Til hans halvfemsårsdag havde en lille gruppe medarbejdere påtænkt udsendelsen af et festskrift i lighed med festskriftet til hans halvfjerdsårsdag. Selvom han på en måde var glad, fordi interessen for analyserne var så stor, at man ville hylde ham med et festskrift, måtte han alligevel sige klart nej til at modtage et sådant skrift. Han havde tænkt meget over konsekvenserne af et festskrift, bl. a. over de kriterier, som en redaktionsgruppe måtte lægge til grund for udvælgelse af forfattere og artikler, nemlig, at nogle forfattere blev udvalgt, og andre blev forbigået. Og han fandt heri så væsentlige og principielle mangler, at der måtte statueres det eksempel, der kunne hindre, at der senere blev lavet festskrifter for ham. Som udløbere af det annullerede festskrift er en del af artiklerne i øvrigt efterhånden blevet bragt i anden sammenhæng i KOSMOS.

Som en sidste ting fra hans sidste leveår kan nævnes, at Danmarks Radio til trods for hans mangeårige og betydningsfulde arbejde kun een gang har foretaget direkte optagelse af hans foredrag. Det er sket i form af fire små sammenhængende morgenforedrag, som blev optaget og udsendt i radioen efteråret 1980. I disse morgenforedrag koncentrerede han sig om nogle ganske få for jordmenneskenes situation væsentlige tankerækker.

Gennem de senere år arbejdede han som nævnt med nogle analyser, som han ikke nåede at færdiggøre. Disse uafsluttede arbejder er foreløbig anbragt i et brandsikkert rum på Institutet. Gennemgangen af dem vil nok tage år. Kun de delarbejder, som kan færdigbearbejdes til en egnet udgivelsesform, vil kunne blive offentliggjort.

MARTINUS SIDSTE LEVEDAGE

De første dage i marts arbejdede Martinus meget intensivt og vedholdende på den beskrivelse af symbolerne LYSET og MØRKET, der var planlagt medtaget i den udgave af LIVETS BOG, der skal udkomme på Borgens Forlag. Natten mellem 4. og 5. marts faldt han på gulvet i sit lille kombinerede arbejds- og soveværelse, og var ikke i stand til at rejse sig igen. Om han faldt som følge af træthed, svimmelhed, svaghed i benene eller som følge af et hjerteanfald ved vi ikke. Han forsøgte straks telefonisk at få hidkaldt hjælp. Det lykkedes for ham at få kontakt med Tage og Sysse Buch, som straks efter deres ankomst hentede Mischa Lim, som de allerseneneste år har bistået Martinus med madlavning, rengøring og personlig pleje. I samarbejde med Martinus, der gav udtryk for smerter, tilkaldtes først læge og umiddelbart derefter ambulance, som overførte ham til Frederiksberg Hospital. Her konstaterede man, at han havde brækket lårbenshalsen - en brudtype, der er særdeles alvorlig for meget gamle mennesker, ikke mindst hvis de, som i hans tilfælde, er besværet af et svækket hjerte.

De næstfølgende tre døgn var kun Mischa Lim sammen med Martinus på hospitalet. Det var nødvendigt med smertestillende midler. Martinus var i perioder uklar eller sovende og i andre perioder helt klar. Han gav udtryk for, at benbruddet var sket, "fordi han ikke skulle skrive mere", samt for, at hans uafsluttede, specielle symbolbeskrivelser til LYSET og MØRKET ikke skulle anvendes i DET TREDIE TESTAMENTE. Han gav endvidere udtryk for, at han havde tiltro til, at han snart ville være tilbage på Institutet igen.

Om natten mellem 7. og 8. marts klokken halv to udåndede han stille i sin hospitalsseng og var dermed befriet fra den fysiske organisme, der med tiden var blevet ham et mere og mere besværende, tyngende bånd. Han lå på det tidspunkt på en tosengs stue sammen med en anden patient. Under pleje af denne anden patient opdagede personalet, at Martinus pludselig var ophørt med sin vejrtrækning.

Han var dermed atter hjemme i det åndelige rige, hvorfra han kom. Hans bevidsthed er utvivlsomt overgået dertil helt uden om den såkaldte "forgård" således, som dette er anskueliggjort på symbolet: "Gennem dødens port I" (4). Der skal ikke megen fantasi til at forestille sig den glæde, der har været til stede mellem ham og hans åndelige brødre, da de på ny blev genforenede i den åndens ophøjede verden, der er deres fælles hjemsted konstaterende, at hans mission var lykkedes, var fuldbragt! "Forsynet sender ikke en, for hvem det mislykkes", sagde han selv om dette emne.

For de, som kendte ham, burde det egentlig ikke komme som en overraskelse, at med hans halvfems år var tiden nu inde til at forlade vort tilværelsesplan. Alligevel blev alle, som var ham nær den allersidste tid, overraskede over, at det skulle ske netop da. Han havde ikke mindst selv bidraget til denne opfattelse gennem den optimisme og arbejdslyst, han trods sin svækkede fysik indtil det sidste var besjælet af. Mange havde nok forestillet sig og håbet på, at man kunne være ham nær de allersidste dage, og fra hans mund høre de sidste inspirerende udtalelser om hans sag og dens fremtid. Men - ret beset - dem havde han givet fra sig gennem årene i sine værker og i sine samtaler med medarbejderne. Når han deltog i medarbejdermøder, var han til det sidste overmåde livlig og talte altid levende og indtrængende om sit arbejde, sin mission og sagen, som det nu er alle interesseredes opgave at, føre videre. Hans fysik var svækket, men hans ånd var lysende og tindrende til det sidste. For ham, som var "kommet for at tjene og ikke for at lade sig tjene", og for hvem det var "saligt hellere at give end at tage", var et liv uden bestandigt at virke

til gavn for næsten ingen tænkelig mulighed. Han måtte og kunne derfor intet andet end til det sidste arbejde med det, der var hans livs altomfattende interesse, at give os de kosmiske analyser i alkærlighedens og det tjenende principps ånd.

MARTINUS PERSONLIGE TESTAMENTE

I et gavebrev dateret 18. juni 1980 har Martinus skænket ophavsretten til alle sine værker til den selvejende institution Martinus Institut. I sit testamente, der er dateret 10. juni 1980, har han gjort Instituttet til sin universalarving således, at alle hans ejendele af enhver art skulle tilfalde Instituttet ved hans bortgang.

I hans officielle testamente står der intet om hans bisættelse. Det gør der derimod i et andet skrift, der har testamenteform, og som vi her vil betegne som hans "bisættelsesdokument". Dette dokument er udarbejdet i tilknytning til en række bestyrelsesmøder juli oktober 1971, hvor formen for hans bisættelse blev gennemdrøftet med ham i enkeltheder. I "bisættelsesdokumentet" står selvsagt, at han så vidt muligt ønsker at blive bisat i overensstemmelse med de tanker, der er nedfældet i hans bog BISÆTTELSE. Stillet over for ordlyden af dette ønske, denne indlysende selvfølgelighed, ser vi os bragt i en helt enestående situation, nemlig den, at han har efterladt sig en speciel og særdeles omfattende bog, der må betegnes som en væsentlig del af hans personlige testamente.

Endelig bør nævnes det særnummer af KOSMOS, der var helliget emnet bisættelse (3). Det blev udarbejdet i nært samråd med Martinus, og han tilsluttede sig helt eentydigt de deri anbefalede retningslinier.

Helt bortset fra ordlyden af hans personlige testamente kan man med god grund udtale, at alle jordmennesker er arvinger efter ham i den forstand, at hans samlede forfatterskab er en gave, som han har efterladt den samlede jordmenneskehed.

OMSORGEN FOR MARTINUS EFTER- LADTE LEGEME

Bogen BISÆTTELSE er en del af Martinus personlige testament

I hele sin væren og i hele sit væsen har Martinus været eet med sine analyser. Det har derfor som nævnt også været magtpåliggende for ham, at behandlingen af hans afsjælede legeme og bisættelseshøjtideligheden for ham kom til at foregå på en måde, der i videst muligt omfang var i overensstemmelse med analyserne i hans bog BISÆTTELSE. Her beskriver han fremtidens bisættelsesform vel vidende, at den ikke lader sig realisere fuldt ud på nuværende tidspunkt af udviklingen. Denne nødvendige skelnen mellem det ideelle og det mulige, hvilket også gav sig udslag i hans indstilling til det udsendte KOSMOS-særnummer om bisættelse (3), er resulteret i en række punkter i "bisættelsesdokumentet". Som det helt primære har han tilkendegivet, at han ønskede at undgå ligbrænding. Han har derudover tilkendegivet, at han ønskede sit efterladte legeme balsameret med formalin og anbragt i metalkiste indesluttet i kiste af egetræ eller lignende. I denne forbindelse har han udtrykt ønske om at undgå obduktion og sektion samt anvendelse som transplantationsdonor. Endelig har han ønsket, at kisten bliver henstillet i åben gravplads over jorden, og at kisten der bliver synlig.

"Det mindste onde"

"I fremtidens kultursamfund kaster man ikke sit lig på lossepladsen", har han engang udtalt. Dette har han især gjort af to grunde. Dels er der i et lig mange organiske, fysisk bevidste mikroindivider, der kan reagere over for enhver unaturlig opløsningsproces af liget (2, kap 93), og som man også bør omfatte med sin næstekærlighed. Dels bør såvel afdøde som afdødes efterladte nære en høj grad af ærbødighed og kærlighed til den organisme, det "fartøj" (2, kap. 170), som har været afdødes hele sans og skaberedskab under livsforløbet. Menneskenes fysiske organismer,

deres kostbareste redskaber, er bygget op af lånt materiale, og bør gives tilbage til naturen på en kærlig og værdig måde (2, kap. 201)

Af BISÆTTELSE fremgår med stor tydelighed, at det i første instans gælder om at undgå ligbrænding, som er en proces, der medfører en voldsom død for mikrolivet i liget. Derfor er almindelig jordbegravelse absolut at foretrække frem for ligbrænding (2, kap. 172). Den almindelige jordbegravelsesform, der er identisk med en ret hurtig forrådnelsesproces, betegner Martinus som en primitiv og ukultiveret proces, der er naturens løsning på lavere tilværelsesplaner. Med vor nuværende viden er kontrolleret mumificering den mest ideelle behandlingsmetode. "Mumien er i realiteten det eneste absolut ægte og dermed naturligt lysende gravmæle over et levende væsens forhenværende jordiske tilværelse" (2, kap. 96). En sådan proces lader sig desværre ikke realisere for os på nuværende tidspunkt af udviklingen. Til trods for, at "ikke engang balsamering vil være tilladt" i fremtidssamfundet (2. kap. 198), har Martinus ved gentagne lejligheder tilkendegivet, at balsamering med formalin er det for tiden "mindste onde" og giver en høj grad af hensyntagen til mikrolivet i et lig. Og kan man ikke opnå det ideelle, må man vælge "det mindste onde" (2, kap. 186 7). Som en supplerende detalje må nævnes, at et lig naturligvis, når døden er absolut konstateret, bør føres til et køligt kapel (2, kap. 174).

Martinus legeme er balsameret

Når Martinus ønskede at undgå obduktion skyldes det primært, at obduktion ødelægger mulighederne for at gennemføre en tilfredsstillende balsamering. Kort efter hans bortgang kontaktede bestyrelsen derfor den ansvarlige læge og sygeplejerske på hospitalet og fik deres løfte om, at obduktion ikke ville blive foretaget. Martinus legeme blev derefter overført til det kølerum, hvortil alle afdøde på hospitaler normalt overføres, så snart de pårørende har taget afsked med dem.

Bestyrelsen kontaktede derefter begravelsesforretningen N. P. Rostrup, som er godt inde

i sagens ønsker på bisættelsesområdet, og fremførte alle Martinus ønsker, specielt med hensyn til udførelse, kontrol og attestation af balsameringen. Straks ved arbejdstids begyndelse mandag morgen henvendte bestyrelsen sig til personalet på hospitalets patologiske afdeling, hvor man normalt foretager obduktioner, og hvor man efter ønske påtager sig at udføre balsamering. Bestyrelsen kunne her konstatere, at personalet var helt klar over og indforstået med, at obduktion ikke måtte foretages. Samtidig blev truffet de fornødne aftaler om udførelse og kontrol af balsameringen. Denne blev udført tirsdag den 10. marts om morgenen af vagtmesteren under opsyn af en læge og overvåget af Willy Kuijper og Mischa Lim, som begge samtidig fik lejlighed til at konstatere, at obduktion ikke var foretaget. Institutet har desuden fået skriftlig attestation fra overlægen på, at balsamering er udført. Umiddelbart efter balsameringen blev Martinus legeme lagt i en zinkkiste, der straks blev tilloddet. Dagen efter blev zinkkisten indesluttet i et plastovertræk og anbragt i en meget enkelt og smukt udført egetræskiste. Kisten blev derpå anbragt i et kapelrum på Frederiksberg Hospital, indtil bisættelseshøjtideligheden skulle finde sted.

Efter bisættelseshøjtideligheden den 29. marts er kisten overført til et rum i Nordre Kapel på Vestre Kirkegård, hvor den skal henstå, indtil den finder sin endelige placering. Dette vil formentlig vare nogle år, og kirkegårdsmyndighederne er indforstået med, at kisten langtidshenstår i nævnte kapel, som altid er aflåst.

Det ovenfor gennemgåede forløb af begivenhederne efter Martinus bortgang er beskrevet i detaljer i Instituttets dokumentationssamling. Vort indtryk af forløbet er, at det i alle henseender formede sig helt i overensstemmelse med hans ønsker. Det havde i alle faser forsynets medvind. Vi må derfor trygt kunne have tiltro til, at Martinus fra sit rent åndelige udsigspunkt har oplevet sit efterladte legemes bisættelse som værende så meget i kontakt med kærlighedslovene, som samfundsforholdene i dag muliggør.

Hvor bliver Martinus kiste anbragt siden hen?

I Martinus "bisættelsesdokument" er som nævnt anført, at han ønsker sit legeme bisat over jorden i et åbent gravsted, hvor kisten skal være synlig. I "bisættelsesdokumentet" står endvidere, at han ønsker dette åbne gravsted anlagt på en grund i nærheden af Villa Rosenberg, Klint.

Nogle vil muligvis undre sig over, at Martinus har ønsket sit legeme bevaret for eftertiden i et mausoleum. Vi er overbeviste om, at eftertiden vil vide at påskønne hans ønsker på dette område, og at et sådant mausoleum vil udvikle sig til et sted med meget høj inspirationsværdi for menneskeheden.

Af helt afgørende betydning er, at Martinus er den første i jordmenneskeheds historie, som indgående har oplyst om det mikrokosmiske livs væsen og betydning (2, kap. 182), og i denne forbindelse også er den første, som klart har påpeget vigtigheden af, at mikrolivet i vore efterladte legemer bliver behandlet så kærligt som praktisk muligt. Set i dette perspektiv er det indlysende, at Martinus, som i eet og alt levede i samklang med sine analyser (1, stk. 19), også som en selvfølge måtte gøre dette med hensyn til mikrolivet i sit efterladte legeme. Menneskeheden har på dette hidtil upåagtede område i allerhøjeste grad behov for et opsigtsvækkende eksempel.

I ønsket om balsamering og mausoleum har der fra Martinus side ikke været iblandet det mindste stænk af forfængelighed og selvdyrkelse. Havde han haft sådanne egenskaber, havde han ikke levet hele sit liv så anonymt, beskedent og tilbager trukket, som tilfældet var. I virkeligheden har han for sin egen persons vedkommende ikke ønsket mere, end han ønsker for alle jordmennesker. At dette er overensstemmende med hans analyser, kan vi alle forvisse os om ved at studere BISÆTTELSE (specielt kap. 198, 201 og 204), hvorfra vi citerer:

“Og ligesom man nu har urnehaller, således vil man i verdensriget på særlige dertil egne-

de bestemte pladser have mægtige kistehaller eller "fællesmausoleer", hvor kisterne, forsynede med navn og data, føres hen, indsættes og opbevares til behageligt skue for de efterlevende, pårørende og besøgende. " (2, kap. 198)

"Nævnte legeme vil komme i sin dertil egnede kunstnerisk og videnskabeligt udførte sarkofag, blive hensat i verdensstatens eller folkenes "fællesmausoleer". Her vil de henstå i det spænd af tid, som det animalske, organiske liv i liget endnu har betingelser for at kunne opretholde sin tilværelse i dette.

Når disse betingelser er ophørt, vil der kun eksistere en art mineralliv i liget. Da denne arts livsenhed eller mikroindivider bevidsthedsmæssigt er uberørte af ydre fysisk påvirkning, dog ikke af ild, vil liget, efterhånden som det organiske liv i dette er uddøet, blive rigtigt begravet under særlige hensigtsmæssige forhold, hvor dets naturlige opløsning på human måde vil blive begunstiget.

Og dette legeme er så ikke mere. Et univers, en stjernetåge, en herskare af sole med beboede verdener i form af mellem og mikrokosmos har fuldendt sit kredsløb, er gået over i en højere verdens strålende atmosfære, hjulpet og bivånet af sit eget makroindivid." (2, kap. 204)

Desværre er det endnu ikke muligt i Danmark, i modsætning til bl.a. visse stater i USA, at indrette fællesmausoleer. Det er vanskeligt nok at få tilladelse til at indrette mausoleum uden for vore kirkegårde for særlig betydningsfulde enkeltpersoner. Fortilfælde gives, men myndighederne tilstræber at begrænse oprettelsen af private gravpladser. Vi må derfor være indstillet på, at det vil være en årelang proces at opnå de fornødne godkendelser fra bygge-, miljø- og kirkeministerielle myndigheder. Hertil kommer selvfølgelig den tid, der er nødvendig for at planlægge og opføre selve mausoleet.

Som nævnt har Martinus ikke villet have et mausoleum for sin egen persons skyld. Han har alene villet foregå os med eksempler

magt. Han har tilmed tydeligt givet udtryk for, at han ikke ønsker sit minde hædret ved statuer, relieffer eller nogen anden form for prangende eftermæle. Af de forslag til mausoleum, som er forelagt ham, har han foretrukket en model af en enkel bygning indeholdende en gennemsigtig pyramide, hvori kisten er anbragt. Hans valg af denne udformning har sin baggrund i hans fornemmelse af en historisk og kulturel sammenhæng mellem fortidens pyramidekulturer og den åbenbaring af kosmiske sandheder, som det har været hans mission at bringe menneskeheden.

BISÆTTESHØJTIDELIGHEDEN FOR MARTINUS

Martinus ønsker

Også med hensyn til bisætteshøjtidelighedens forløb har vi kunnet støtte os til såvel "bisættelsesdokumentet" som til bogen BISÆTTELSE. Af denne bog fremgår, at en bisætteshøjtidelighed ikke bør bære præg af sorg, og at den ikke bør være skæmmet af unødige former for "død", dvs. under anvendelse af afskårne blomster og levende lys fremstillet af animalske råvarer. Vi citerer:

"Fremtidens begravelse eller jordefærd vil ikke blive en sørgefest, men derimod en glædes- og takkefest for livets evige beståen." (2, kap. 161)

"En sådan sammenkomst burde i virkeligheden ene og alene være en lysets fest, en fest til ihukommelse af tilværelsens store kærlighedslove, individualitetens uophørlighed og livets evige væren." (2, kap. 159)

"En bisættelse eller jordefærd kan aldrig for det kærlighedsudviklede væsen være fuldkommen, så længe den endnu på en eller anden måde befinder sig indenfor det dræbende princip kulminationszone." (2, kap. 109)

"De højtudviklede væsener, der er besjælet af det modsatte tankeklima: uselviskheden og visdommen, der igen er det samme som "Den hellige ånd", sørger ikke over deres "døde". De har ingen "døde". De ved, at døden ikke

eksisterer i realistisk forstand, men kun er indgangen til en anden tilværelsesform” (forkortet) (2, kap. 161).

Og i det kapitel, der bærer titlen “En begravelse eller bisættelsesceremoni, der er en velsignelse og i kontakt med kærlighedens og livets evige love”, slutter Martinus med følgende afsnit:

“Ved at tage hensyn til de her påpegede ting ved en jordefærd er man således med til at hæve sin sidste hilsen til den “afdøde” slægtning eller pårørende, ven eller veninde op i et plan, hvor der ikke ved den klæber lemlæstelse, død, sorg og lidelse for noget levende væsen. Den er blevet en velsignelse i kontakt med kærligheden og livets evige love”. (2, kap. 176)

I “bisættelsesdokumentet” er anført, at Martinus ønsker, at bisættelseshøjtideligheden skal foregå og afsluttes i Odd Fellowpalæets sal eller et tilsvarende sted, og at den foregår som en borgerlig bisættelse, hvilket vil sige uden gejstlig medvirken og uden jordpåkastelse. Endvidere er i dokumentet anført, at højtideligheden ønskes gennemført med Instituttets flag, der skal dække kisten, og at rummet for højtideligheden ikke smykkes med afskårne blomster og levende lys. Endelig er i dokumentet anført enkelte andre ønsker, bl. a. et ønske om, at der i forbindelse med bisættelsen udsendes et særnummer af KOSMOS, redigeret af bestyrelsen.

Planlægningen af bisættelseshøjtideligheden

I den første tid efter Martinus bortgang var bestyrelsen i samråd med de øvrige, nære medarbejdere optaget af at planlægge højtidelighedens forløb på bedst mulige måde således, at den på værdig vis kunne give udtryk for den dybe taknemmelighed, vi alle nærer over for ham. Blandt de forberedende aktiviteter kan nævnes udsendelse af informationsbrev om Martinus bortgang, fastlæggelse af tidspunkt og sted for højtideligheden, udsendelse af billetter til de tilmeldte, fastlæggelse af taler, aftaler med de optrædende kunstnere

samt annoncering af bortgangen i dansk og udenlandsk dagspresse.

Det viste sig hurtigt, at koncertsalen i Tivoli måtte foretrækkes blandt de foreliggende, mulige og egnede lokaler. Denne koncertsal havde en passende størrelse, alle nødvendige tekniske faciliteter og en ønskværdig atmosfære af kvalitet, værdighed samt festlige og lyse undertoner. Blandt de mulige tidspunkter talte alle praktiske forhold for valg af 29. marts.

“Dødsannoncen” fik i overensstemmelse med “bisættelsesdokumentet” følgende udseende:

MARTINUS

født den 11. august 1890
har forladt denne verden
den 8. marts 1981

Bisættelseshøjtideligheden finder sted i
koncertsalen i Tivoli
Tietgensgade 20, København
søndag den 29. marts kl. 14.00
(Adgang fra kl. 13.30)

Der er kun adgang mod forevisning af
adgangskort, som kan bestilles på
tlf. (01) 10 51 45

Der vil ikke blive smykket med blomster,
men kisten dækkes med Instituttets flag.
De, der kunne tænke sig at sende blomster,
bedes derfor i stedet sende et bidrag til et
humanitært formål.

Tilrettelæggelsen af det kunstneriske program skete med henblik på at opnå den højst mulige kunstneriske kvalitet.

I sit “bisættelsesdokument” har Martinus ønsket en epilog læst op ved højtideligheden. Her faldt valget hurtigt på det allerførste, Martinus skrev, da han efter at have oplevet den store fødsel begyndte at nedskrive sine

tanker. Det er afsnittet “Gudesønnen eet med sin Fader”, som Martinus har anbragt som efterskrift i sidste bind af LIVETS BOG. Intet ville egne sig bedre til oplæsning ved højtideligheden end denne Martinus egen smukke taksigelse til og lovprisning af Guddommen.

Med så kort varsel kunne det forventes at være vanskeligt at få de rette kunstnere til at medvirke. Stor var derfor vor glæde, da det viste sig, at de anbefalede kunstnere var vilige til og i stand til at medvirke på den fastlagte dato. Skuespillerinde Ellen Malberg, der er kendt som en eminent oplæser, lovede at oplæse epilogen. Michala Petri trioens gav tilsagn om at spille musik, som i sit indhold genspejlede den lyse og ophøjede stemning, som vi ønskede skulle herske. Og endelig lovede kgl. operasanger Per Johansen at være forsanger til de salmer, Martinus havde ønsket skulle synges.

For en ordens skyld skal tilføjes, at også aktiviteterne omkring planlægningen af bisættelseshøjtideligheden er beskrevet i detaljer i Instituttets dokumentindsamling.

Det trykte program for bisættelseshøjtideligheden havde det på foregående side vist indhold. (Programmet er allerede vist højere oppe i teksten).

Bisættelseshøjtidelighedens forløb

Søndag den 29. marts blev en dag med hel-dagssol. Hen på formiddagen blev Martinus kiste afhentet i kapellet på Frederiksberg Hospital og overført til Tivolis Koncertsal ledsaget af bestyrelsen og Mischa Lim. I koncertsalen havde man fuld professionel kontrol over alle de tekniske detaljer. Tivolis kontrollører lukkede tilhørerne ind en halv time før højtidelighedens påbegyndelse. Og de fremmødte 1500 venner og interesserede i sagen bidrog med deres tilstedeværelse og udstråling til at gøre højtideligheden til en betagende og uforglemmelig oplevelse, til et fælles udtryk for taknemmeligheden over den gave, Martinus har bragt os.

Under hele højtideligheden var Martinus bære det lysende midtpunkt. Den var ikke på nogen måde smykket eller omgivet af hverken blomster eller levende lys. Den var alene dækket af sagens skønne og udtryksfulde flag og lå badet i så stærkt projektørlys, at alle tilskuerne derigennem må have modtaget et visuelt særdeles stærkt indtryk af forløbet. Hertil kommer, at bagtæppet under hele højtideligheden var badet i blå lys, intuitionens symbolfarve.

Michala Petri trioens fremførelse af musikken, specielt Michala Petris lyse og fremragende fløjtekunst, virkede så overvældende og smukt på tilhørerne, at de efter de enkelte musiknumre ikke formåede at tilbageholde deres begejstring, men valgte at tilkendegive deres glæde og betagelse ved at bryde ud i varme ovationer, som Michala Petri diskret tog imod.

Det lyse indhold i de tre salmer kom helt til udtryk i de tilstedeværendes sang under forsangerens smukke ledelse.

De to taler havde titlerne “Vi skal ikke sørge” og “En gæst fra en højere verden”. De blev holdt af henholdsvis Ib Schleicher og Rolf Elving, og vil ikke blive kommenteret på dette sted, da de er gengivet i deres fulde ordlyd andetsteds i nærværende særnummer.

Højdepunktet i højtideligheden var Martinus selv. I kraft af Ellen Malbergs oplæsning af efterskriften “Gudesønnen eet med sin Fader” blev han på en måde selv hovedtaleren. Med disse Martinus egne ord kunne vi med ham rette vor bevidsthed mod livets kilde i taknemmelighed over den gave, menneskeheden gennem de kosmiske analyser har modtaget. Et eksemplar af “Efterskriften” var til formålet indbundet i hvidt bind med stjernesymbolet i guld på forsiden. Disse sider i LIVETS BOG er særdeles vanskelige at læse op. Ellen Malberg havde arbejdet intenst med opgaven i forvejen og fremsagde teksten på så fuldendt vis, at Martinus utvivlsomt ville have udtrykt sin uforbeholdne glæde, hvis han havde været fysisk til stede.

Bisættelseshøjtidelighedens betydning for fremtiden

Månederne april maj 1981 var i Danmark præget af en næsten altomfattende, langvarig strejke og lockoutsituation på dagbladsområdet. Instituttet nåede at få "dødsannoncen" i dagbladene, før konflikten brød løs. Derimod nåede dagbladene ikke at få dækning af selve højtideligheden. Kun "Jyllandsposten" var i stand til at bringe en artikel med fotos derfra. Alligevel er det vort indtryk, at de notiser om Martinus, som blev bragt i dagbladene, medens de endnu udkom, har resulteret i, at en del mennesker derigennem har fået den første oplysning om, at der er noget, der bærer betegnelsen "Martinus Verdensbillede", og at dette verdensbillede blandt andet indebærer en anden holdning til døden end den, der i øjeblikket er almengældende.

Man kan på en måde sige, at bisættelseshøjtideligheden for Martinus var en forstørret model af, hvad der fremover vil være det ideelle. Og til dette at gøre det ideelt hører, at højtideligheden "former sig som en stille, lykkelig lovprisning og takkefest i den "afdødes" navn, rettet mod ophavet for uforgængeligheden eller alt livs evige væren". (2, kap. 161)

Det væsentligste billede af højtideligheden er og bliver, at den har givet udtryk for den dybe taknemmelighed, som alle sagens venner og interesserede nærer over for vor højtelskede, åndelige læremester Martinus - hans mission, gerning og væsen. Det var en tak til livet med særlig adresse til det menneske, som har vist os, at døden ikke eksisterer. En tak til det menneske, som i sine analyser har vist os vejen frem til en sand, harmonisk tilværelse med andel i Guddommens primære bevidsthed. En tak til det menneske, som har vist os det evige livspanorama, hvor al ting i sandhed er såre godt.

EN EPOKE ER SLUT, OG EN NY ER PÅBEGYNDT

Martinus har forladt den fysiske verden, vort nuværende tilholdssted. Han har gjort så meget for os og sin mission, som det var muligt

for ham at gøre på det fysiske plan. Men det betyder ikke, at han har forladt os og sin sag. Han vil tværtimod nu, da han ikke er hæmmet af en nedslidt organisme, arbejde af al sin kraft fra det åndelige plan, hvor han har totalt overblik over sin missions mange detaljer. Han vil fortsat være eet med sin mission og sag.

Martinus har ofte tilkendegivet, at hans arbejde først må og vil blive almindelig kendt, når han er overgået til det åndelige plan. Det er han nu. En skabelsesepoke er dermed afsluttet, og en ny er samtidig påbegyndt. Tiden er nu forestående, hvor det skal åbenbares for menneskeheden, at den har haft en såre usædvanlig gæst, en budbringer fra de højere åndelige verdener, en verdensgenløser, på besøg. Vi er alle Forsynet dybt taknemmelige for, at dette sendebud påtog sig den mission at låne en organisme, der er "af denne verden", for at åbenbare for os det, som "ikke er af denne verden", "talsmanden den hellige ånd".

LITTERATURHENVISNINGER

- 1) Martinus: Livets Bog
- 2) Martinus: Bisættelse
- 3) Kosmos, Særnummer om bisættelse (1972)
- 4) Larsson, Erik Gerner: Kursus i Martinus åndsvidenskab, side 363 66 (1951)
- 5) Martinus: Takkebrev, dateret nytår 1979
- 6) Martinus: Takkebrev, dateret oktober 1980

13.14 Omtale i tidsskrifter, af Martinus og hans livsværk, i forbindelse med hans død.

MINDEARTIKLER OM MARTINUS

Povl Strube har skrevet en mindeartikel med titlen "Martinus har forladt os" i "Psykisk Forum", nr. 4 (1981).

Nils Kalen har skrevet en mindeartikel med titlen "Martinus" i "Sökaren", nr. 6 (1981).

Lars Mannberg har skrevet en mindeartikel med titlen "Allt är mycket gott" i "Teosofiska Rörelsen", nr. 3 (1981).

Steen Landsy har skrevet en mindeartikel med titlen "En åndelig gigant" i "UFO aspekt", nr. 3 (1981).

Bengt Carlsson har skrevet en mindeartikel med titlen "Ett märkligt människoöde" i "Sundsvalls Tidning", 23.3.81

Det esperantistiske tidsskrift "Perspektivo" har udgivet et udateret 16 siders særnummer foranlediget af Martinus bortgang. De fleste artikler i nummeret er skrevet af Peter Zacho.

ARTIKLER OMHANDLENDE MARTINUS KOSMOLOGI

Birgit Lilja har skrevet en artikel med titlen "Håller vi på att firma nyckeln till tillvarons gåta?" i "Utan Gräns", nr. 6 (1981).

Arne Andersen har skrevet en artikel med titlen "Kosmos, kærlighedens by" i "Familie Journal", nr. 38 (1981).

Gunner Frederiksen har skrevet en artikelserie med titlerne "Martinus menneske og værk", "Livsmysteriets løsning" og "Martinus verdensbillede religion eller videnskab?" i "Det Ukendte", nr. 2, 3, 5 (1981/82).

Per Thorell har skrevet en artikel med titlen "To slags viden. Om lærdom fra bogstaven og lærdom fra ånden" i "Psykisk Forum", nr. 6 (1982).

I "Psykisk Forum", nr. 2 (1982) og "Ny Tid og Vi", nr. 6 (1981) er bragt enslydende artikler om udgivelsen af "Det tredje Testamente, Livets Bog I".

Per Thorell har skrevet en artikel med titlen "Lyset og mørket" i "Psykisk Forum", nr. 7 (1982).

13.15 Afsluttende bemærkninger.

I dette afsnit har jeg kun kunnet sammenstille nogle få oplysninger om Martinus sidste dage. Vi ser at han trods sit fysiske nedslidte legeme til det sidste var helt klar i tanken, og tænkte og handlede helt med henblik på at hans livsopgave skulle videreføres på den bedste måde.

Han var naturligvis fuldt afklaret omkring sin bortgang. Han havde jo ved tidligere sygdomsperioder på hospital sagt, at han opfattede lægerne som det guddommeliges hjælpere, og han havde en sikker opfattelse af, at hvad der blev gjort, var det bedste der kunne gøres, og at alt hvad der skete, skete i overensstemmelse med den guddommelige vilje, og han var overbevist om at alt ville være såre godt.

Han har ved flere lejligheder tilkendegivet at han fuldt og helt hengav sig til den skæbne som det guddommelige havde bestemt for ham. Han var derfor helt rolig og afklaret med sin situation. Det blev dog nødvendigt, på hospitalet at give ham smertestillende indsprøjtninger, som han ellers helst undgik, fordi, som han sagde, "jeg kan tåle mange smerter", men nu var smerterne for stærke.

Om dette korte øjeblik af Martinus liv er kun at sige, at Martinus forlod det fysiske plan lige så roligt, velafbalanceret og med ubetinget tillid til, at det guddommelige styrer alt til det bedste. Dette var helt i overensstemmelse med den ubetingede tillid til det guddommeliges ledelse, han har vist gennem hele sit fysiske liv.

Han ikke alene sagde det, han gennemlevede også livet til det sidste sekund, med den sikre overbevisning, at "alt er såre godt". Vi ser her, at selv i bortgangens stund, var "mennesket Martinus" fuldt i overensstemmelse med "skribenten Martinus".

Martinus havde et ønske om at hans sidste hvilested skulle blive i et mausoleum i Klint. Derfor blev hans kiste i første omgang anbragt i et kapel på Vestre Kirkegård.

Det viste sig imidlertid at man ikke kunne få tilladelse til at Martinus legeme kunne blive anbragt i Klint.

Den 8. marts 1986, på 5 års dagen for Martinus bortgang, blev hans kiste derfor anbragt i et mausoleum på kirkegården ved Frederiksberg Kirke.

*13.14 - Den 8. marts 1986 anbringes
Martinus kiste i et mausoleum ved
Frederiksberg Kirke. - mi*

På billedet ser vi kisten bæres til sin nye plads.

*På venstre side forfra Aage Hvolby, Tage Edeling,
Henning Laug.*

*På højre side forfra Mischa Lim, Willy Kuijper og
Ib Schleicher.*

*13.15 - Martinus kiste som den nu står med
Sagens flag på bagvæggen i sit mausoleum på
kirkegården til Frederiksberg Kirke. - mi*